Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (teine koda laiendatud koosseisus)

10. november 2021 *

Vahekohtuklausel – Euroopa Liidu rahvusvaheliste missioonide rahvusvahelise tsiviilisikkoosseisu liikmed – Töölevõtmine lepingulisel alusel – Järjestikused tähtajalised töölepingud – Nõue kvalifitseerida kõik lepingulised suhted ümber tähtajatuks lepinguks – Lepingulise vastutuse hagi – Lepinguvälise vastutuse tuvastamise hagi

Kohtuasjas T-602/15 RENV,

Liam Jenkinson, elukoht Killarney (Iirimaa), esindaja: advokaat N. de Montigny,

hageja,

versus

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: A. Vitro ja M. Bishop,

Euroopa Komisjon, esindajad: B. Mongin, D. Bianchi ja G. Gattinara,

Euroopa välisteenistus, esindajad: S. Marquardt, R. Spáč ja E. Orgován,

ja

Eulex Kosovo, asukoht Priština (Kosovo), esindaja: advokaat E. Raoult,

kostjad,

mille ese on esimese võimalusena esiteks ELTL artikli 272 alusel esitatud nõue, millega palutakse ühelt poolt kvalifitseerida kõik hageja teenistuslepingud ümber tähtajatuks töölepinguks ja teiselt poolt saada hüvitist lepingulise kahju eest, mis talle selle tõttu väidetavalt tekitati, ning teiseks ELTL artiklite 268 ja 340 alusel esitatud nõuded, milles palutakse tuvastada nõukogu, komisjoni ja Euroopa välisteenistuse ehk Eulex Kosovo missiooni lepinguväline vastutus,

ÜLDKOHUS (teine koda laiendatud koosseisus),

koosseisus: president M. van der Woude, kohtunikud V. Tomljenović, F. Schalin, P. Škvařilová-Pelzl (ettekandja) ja I. Nõmm,

kohtusekretär: ametnik L. Ramette,

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

arvestades menetluse kirjalikku osa ja 8. juuli 2020. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

I. Vaidluse taust

1 Hageja Liam Jenkinson, kes on Iiri kodanik, töötas kõigepealt 20. augustist 1994 kuni 5. juunini 2002 erinevate järjestikuste tähtajaliste töölepingute (edaspidi „tähtajalised lepingud“) alusel järelevalvemissioonis Jugoslaavias, mis loodi 13. juulil 1991 Belgradis allkirjastatud vastastikuse mõistmise memorandumiga ning mida nimetati sellel ajal Euroopa Ühenduse järelevalvemissiooniks (ECMM) ja mis seejärel nimetati ümber Euroopa Liidu järelevalvemissiooniks (EUMM) nõukogu 22. detsembri 2000. aasta ühismeetmega 2000/811/ÜVJP Euroopa Liidu järelevalvemissiooni kohta (EÜT 2000, L 328, lk 53). ECMMi ja hiljem EUMMi volitusi pikendati mitu korda, viimati nõukogu 30. novembri 2006. aasta ühismeetmega 2006/867/ÜVJP, millega pikendatakse ja muudetakse Euroopa Liidu järelevalvemissiooni volitusi (ELT 2006, L 335, lk 48), kuni 31. detsembrini 2007.

2 Seejärel võeti hageja 17. juunist 2002 kuni 31. detsembrini 2009 järjestikuste tähtajaliste lepingute alusel tööle Euroopa Liidu politseimissiooni Bosnias ja Hertsegoviinas (EUPM), mis loodi nõukogu 11. märtsi 2002. aasta ühismeetmega 2002/210/ÜVJP Euroopa Liidu politseimissiooni kohta (EÜT 2002, L 70, lk 1; ELT eriväljaanne 18/01, lk 278). EUPMi volitusi pikendati mitu korda, viimati nõukogu 1. detsembri 2011. aasta otsusega 2011/781/ÜVJP Euroopa Liidu politseimissiooni (EUPM) kohta Bosnias ja Hertsegoviinas (ELT 2011, L 319, lk 51) kuni 30. juunini 2012.

3 Lõpuks võeti hageja 5. aprillist 2010 kuni 14. novembrini 2014 tööle Eulex Kosovo missiooni üheteistkümne järjestikuse tähtajalise lepingu alusel, millest üheksa esimest sõlmis ta Eulex Kosovo missiooni juhiga ja kaks viimast missiooni endaga (edaspidi „üksteist tähtajalist lepingut“). Eulex Kosovo missioon loodi nõukogu 4. veebruari 2008. aasta ühismeetmega 2008/124/ÜVJP Euroopa Liidu õigusriigimissiooni kohta Kosovos Eulex Kosovo (ELT 2008, L 42, lk 92). Seda ühismeedet pikendati mitu korda, nimelt kuni 14. juunini 2016 nõukogu 12. juuni 2014. aasta otsusega 2014/349/ÜVJP, millega muudetakse ühismeedet 2008/124/ÜVJP (ELT 2014, L 174, lk 42).

4 Kümnenda Eulex Kosovo missiooniga sõlmitud tähtajalise lepingu ajal, mis hõlmas ajavahemikku 15. juunist kuni 14. oktoobrini 2014, teatati hagejale Eulex Kosovo missiooni juhi 26. juuni 2014. aasta kirjaga (edaspidi „26. juuni 2014. aasta kiri“), et Eulex Kosovo missiooni ümberkorraldamist puudutava liikmesriikide 24. juuni 2014. aasta otsusega kaob pärast 14. novembrit 2014 tema ametikoht, mida ta on täitnud tema töölevõtmisest alates, ning seetõttu tema lepingut pärast seda kuupäeva ei pikendata. Üheteistkümnes ja viimane tähtajaline leping sõlmiti seega hageja ja Eulex Kosovo missiooni vahel ajavahemikuks 15. oktoobrist kuni 14. novembrini 2014 (edaspidi „viimane tähtajaline leping“).

5 Kõik hagejaga sõlmitud ja tema tegevust Eulex Kosovo missioonis puudutavad tähtajalised lepingud peale viimase tähtajalise lepingu sisaldasid vahekohtuklauslit, mis nimetab Belgia kohtuid. Viimase tähtajalise lepingu punktis 21 on ette nähtud vahekohtuklausel, mis ELTL artikli 272 alusel nimetab lepinguga seotud vaidluste lahendamiseks Euroopa Liidu kohtu.

II. Menetlused Üldkohtus ja Euroopa Kohtus

6 Hageja esitas 23. oktoobril 2015 Üldkohtu kantseleisse saabunud hagiavaldusega käesoleva hagi Euroopa Liidu Nõukogu, Euroopa Komisjoni, Euroopa välisteenistuse ja Eulex Kosovo missiooni vastu.

7 Tehes otsuse poolte esitatud vastuvõetamatuse vastuväidete kohta 9. novembri 2016. aasta kohtumäärusega Jenkinson *vs.* nõukogu jt (T-602/15, edaspidi „esialgne kohtumäärus“, EU:T:2016:660), tunnistas Üldkohus, et tal puudub ilmselgelt pädevus esimese võimalusena esitatud kahe esimese nõude üle otsustamiseks, ning jättis teise võimalusena esitatud kolmanda nõude ilmselge vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata. Seetõttu jättis Üldkohus hagi tervikuna rahuldamata.

8 Pärast seda, kui hageja oli esitanud esialgse kohtumääruse peale apellatsioonkaebuse, tühistas Euroopa Kohus selle 5. juuli 2018. aasta kohtuotsusega Jenkinson *vs.* nõukogu jt (C-43/17 P, edaspidi „apellatsioonimenetluses tehtud kohtuotsus“, EU:C:2018:531) ning kohtuasi saadeti tagasi Üldkohtusse.

9 Apellatsioonimenetluses tehtud kohtuotsuse järel määrati vastavalt Üldkohtu kodukorra artikli 217 lõikele 2 kostjatele tähtaeg kostja vastuse esitamiseks.

10 Komisjon esitas 31. oktoobril 2018 ning nõukogu ja Euroopa välisteenistus 19. novembril 2018 eraldi dokumentidega vastuvõetamatuse vastuväited.

11 Eulex Kosovo missioon esitas 19. novembril 2018 kostja vastuse.

12 Hageja esitas oma seisukohad nõukogu, komisjoni ja Euroopa välisteenistuse vastuvõetamatuse vastuväidete kohta 28. jaanuaril 2019.

13 Hageja esitas 5. veebruaril 2019 repliigi.

14 Üldkohtu kantseleisse 12. veebruaril 2019 saabunud kirjas palus hageja kodukorra artikli 66 alusel jätta repliigi 2. lisas nimetatud teatavad isikuandmed välja üldsusele juurdepääsetavatest dokumentidest (välja arvatud elukohariik).

15 Eulex Kosovo missioon esitas 21. märtsil 2019 vasturepliigi.

16 Esimese koja 29. märtsi 2019. aasta kohtumäärusega liideti vastuvõetamatuse vastuväited kohtuasja sisulise läbivaatamisega. Seejärel esitasid nõukogu, komisjon ja Euroopa välisteenistus kostja vastused.

17 Hageja palus 18. juunil 2019 luba esitada repliik, et vastata nõukogu, komisjoni ja Euroopa välisteenistuse kostja vastustele. See taotlus sisaldas ka menetlust korraldava meetme taotlust, milles paluti kohustada komisjoni esitama koopia lepingust, mille ta oli sõlminud Eulex Kosovo missiooni eri juhtidega (või vähemalt 2014. aasta oktoobrist kuni novembrini ametis olnud missiooni juhiga).

18 Esimene koda otsustas 21. juunil 2019 mitte lubada sellise repliigi esitamist. Lisaks, kuna komisjon esitas 9. juulil 2019 koopia nendest lepingutest, mille ta oli allkirjastanud missiooni juhtidega, kes olid ametis ajavahemikus 15. juunist 2014 kuni 14. juunini 2015, ei ole vaja võtta seisukohta hageja taotletud menetlust korraldava meetme kohta. Viimane esitas oma seisukohad nende lepingute kohta ettenähtud tähtaja jooksul.

19 Ettekandja-kohtuniku ettepanekul võttis Üldkohus (esimene koda) 6. septembril 2019 menetlust korraldava meetme (edaspidi „esimene menetlust korraldav meede“), mis seisnes selles, et hagejal paluti esitada seisukohad ühelt poolt vastusrepliigis või selle lisas sisalduvate teatavate andmete ja dokumentide kohta ning teiselt poolt Iiri õigusaktide kohta juhul, kui need on kohaldatavad käesolevas kohtuasjas. Hageja vastas eespool nimetatud menetlust korraldava meetme raames esitatud küsimustele kahel korral: 16. septembril 2019 ja seejärel 27. septembril 2019.

20 Üldkohtu kantseleisse 27. septembril 2019 saabunud kirjas palus hageja kodukorra artikli 66 alusel muuta anonüümseks kõik isiku-, perekondlikud, finants- ja maksuandmed, mis sisaldusid Eulex Kosovo missiooni esitatud erinevates vormides ja 16. septembri 2019. aasta vastuse 2. lisas esimesele menetlust korraldavale meetmele.

21 Üldkohtu koosseisu osalise uuendamise tõttu määrati kohtuasi uuele ettekandja-kohtunikule, kes kuulub teise kotta.

22 Teise koja ettepanekul otsustas Üldkohus 16. jaanuaril 2020 kodukorra artikli 28 alusel suunata kohtuasja laiendatud koosseisule.

23 Kuna ühel kohtukoosseisu liikmel esines takistus, määras Üldkohtu president ennast 21. jaanuari 2020. aasta otsusega kodukorra artikli 17 lõike 2 alusel kohtukoosseisu täiendama.

24 Üldkohus (teine koda laiendatud koosseisus) võttis 13. märtsil 2020 ettekandja-kohtuniku ettepanekul menetlust korraldava meetme (edaspidi „teine menetlust korraldav meede“), millega paluti hagejal ja kostjatel vastata erinevatele küsimustele, mida hageja tegi 30. aprilli 2020. aasta kirjas (edaspidi „30. aprilli 2020. aasta vastus“) ja kostjad nelja eraldi kirjaga, mis kõik kannavad 29. mai 2020. aasta kuupäeva.

25 Hageja märkis oma 30. aprilli 2020. aasta vastuses küsimusele, milles tal paluti üheselt mõistetavalt ja selgelt täpsustada esimese võimalusena esitatud teise nõude õiguslikku alust, et selle nõude eesmärk on tugineda institutsioonide lepinguvälisele vastutusele ELTL artiklite 268 ja 340 alusel. Kostjatel paluti esitada oma võimalikud seisukohad selle vastuse kohta.

26 Hageja esitas 11. juunil 2020 oma seisukohad kostjate vastuste kohta küsimustele, mis neile olid esitatud teise menetlust korraldava meetme raames (edaspidi „11. juuni 2020. aasta seisukohad“).

27 Kostjad esitasid hageja 30. aprilli 2020. aasta vastuse kohta oma seisukohad nelja eraldi kirjaga, mis kõik kannavad 12. juuni 2020. aasta kuupäeva.

28 Eulex Kosovo missioon esitas 25. juuni 2020. aasta kirjas, mis otsustati lisada menetlustoimikusse, seisukohad 11. juuni 2020. aasta seisukohtade kohta.

29 Üldkohus (teine koda laiendatud koosseisus) võttis 1. detsembril 2020 ettekandja-kohtuniku ettepanekul menetlust korraldava meetme (edaspidi „kolmas menetlust korraldav meede“), millega paluti hagejal ja kostjatel vastata erinevatele küsimustele, mida nad tegid komisjoni puhul

vastavalt 23. detsembri 2020. aasta kirjas, hageja puhul 24. detsembri 2020. aasta kirjas ning nõukogu, Euroopa välisteenistuse ja Eulex Kosovo missiooni puhul kolmes eraldi kirjas, mis kõik kannavad 5. jaanuari 2021. aasta kuupäeva.

30 Hageja esitas 14. jaanuari 2021. aasta kirjas märkused Eulex Kosovo missiooni vastuse kohta esimesele küsimusele, mis oli talle esitatud kolmanda menetlust korraldava meetme raames (edaspidi „14. jaanuari 2021. aasta seisukohad“).

III. Nõuded

31 Hageja palub Üldkohtul:

Esimese võimalusena:

1. seoses eraõiguslikust lepingust tulenevate õigustega:

   – kvalifitseerida tema lepinguline suhe ümber tähtajatuks töölepinguks;

   – tuvastada, et kostjad on rikkunud oma lepingulisi kohustusi ning eelkõige kohustust teatada tähtajatu lepingu ülesütlemisest ette;

   [s]ellest tulenevalt, hüvitisena kahju eest, mis tekitati järjestikuste tähtajaliste lepingute kuritarvitusliku kasutamisega, mis tingis hageja pikaajalise ebakindluse, ja lepingu ülesütlemisest etteteatamise kohustuse rikkumisega:

   – [m]õista kostjatelt etteteatamiskohustuse rikkumise eest tema kasuks välja hüvitis summas 176 601,55 [eurot], mis on arvutatud tema tööstaaži alusel liidu loodud missioonide teenistuses;

   – [t]eise võimalusena mõista kostjatelt etteteatamiskohustuse rikkumise eest tema kasuks välja hüvitis summas 45 985,15 [eurot], mis on arvutatud vastavalt tema teenistusajale [Eulex Kosovo missioonis];

   – [o]tsustada, et tema lepingu ülesütlemine on kuritarvituslik, ning mõista sellest tulenevalt kostjatelt tema kasuks välja hüvitis, mis on *ex aequo et bono* hinnates 50 000 [eurot];

   – [t]uvastada, et kostjad ei ole koostanud õigusaktides ette nähtud lepingu lõpetamisel koostatavaid dokumente, ja

   – mõista neilt hageja kasuks välja 100,00 [eurot] iga viivitatud päeva eest alates käesoleva hagi esitamisest;

   – kohustada neid edastama hagejale lepingu lõpetamisel koostatavad dokumendid;

– mõista kostjatelt välja [eespool nimetatud] summadelt intress, mis on arvutatud Belgia seadusjärgse intressimäära alusel;

2. [s]eoses võimu kuritarvitamise ja diskrimineerimise esinemisega:

– [t]uvastada, et [nõukogu, komisjon ja Euroopa välisteenistus] kohtlesid teda nende loodud missioonide teenistuses töötamise ajal tema töötasu, pensioniõiguste ja seotud hüvitiste ning tulevase töökoha tagatuse osas ilma objektiivse põhjenduseta diskrimineerivalt;

– [t]uvastada, et ta oleks tulnud tööle võtta [nõukogu, komisjoni või Euroopa välisteenistuse] ajutise teenistujana;

– mõista [nõukogult, komisjonilt ja Euroopa välisteenistuselt] välja hüvitis [liidu] õiguse [eespool nimetatud] rikkumiste tõttu saamata jäänud töötasu, pensioni, hüvitiste ja soodustuste eest;

[m]õista neilt tema kasuks välja nimetatud summadelt intress, mis on arvutatud Belgia seadusjärgse intressimäära alusel;

– [m]äärata tähtaeg, mille jooksul pooled peavad selle hüvitise kindlaks määrama, võttes arvesse palgaastet ja -järku, millel ta oleks tulnud tööle võtta, keskmist töötasu suurenemist, tema karjääriarengut, hüvitisi, mida ta oleks seega selle ajutise teenistuja lepingu alusel pidanud saama, ning kõrvutada saadud tulemused töötasuga, mida hageja tegelikult sai;

[t]eise võimalusena:

– [t]uvastada, et kostjad on oma kohustusi rikkunud;

– [m]õista neilt hageja kasuks välja hüvitis kahju eest, mis nende rikkumistega tekitati ja mis on *ex aequo et bono* hinnates 150 000 [eurot];

igal juhul:

mõista kohtukulud välja kostjatelt.

32 Nõukogu palub Üldkohtul:

– esimese võimalusena tunnistada hagi vastuvõetamatuks osas, milles see on esitatud tema vastu;

– teise võimalusena tunnistada hagi vastuvõetamatuks osas, milles see on esitatud hilinenult;

– kolmanda võimalusena tunnistada hagi põhjendamatuks;

– mõista kohtukulud välja hagejalt.

33 Komisjon palub Üldkohtul:

– jätta hagi tema vastu suunatud osas vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata;

– teise võimalusena jätta hagi põhjendamatuse tõttu rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja hagejalt.

34 Euroopa välisteenistus palub Üldkohtul:

– jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata, kuna see on esitatud hilinenult;

– igal juhul jätta hagi tema vastu suunatud osas vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata;

– teise võimalusena jätta hagi põhjendamatuse tõttu rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja hagejalt.

35 Eulex Kosovo missioon palub Üldkohtul:

– esimese võimalusena jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata, kuna see on esitatud hilinenult;

– teise võimalusena jätta hagi põhjendamatuse tõttu rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja hagejalt.

IV. Õiguslik käsitlus

36 Kõigepealt tuleb hageja esitatud põhjustel rahuldada tema poolt kodukorra artikli 66 alusel esitatud isikuandmete väljajätmise ja anonüümseks muutmise taotlused, millele on viidatud eespool punktides 14 ja 20.

A. Sissejuhatavad märkused

37 Sissejuhatuseks tuleb korrakohase õigusemõistmise huvides esmalt täpselt kindlaks määrata hagi õiguslik alus ja ese ning hageja kolm esimest nõuet. Seejärel tuletatakse meelde apellatsioonimenetluses tehtud kohtuotsuse ulatust.

1. Hagi õiguslik alus ja ese ning hageja kolm esimest nõuet

38 Oma kolme esimese nõudega, nagu Euroopa Kohus võttis need kokku apellatsioonimenetluses tehtud kohtuotsuse punktis 3, palub apellant formaalselt Üldkohtul:

– esimese võimalusena kvalifitseerida tema lepinguline suhe ümber tähtajatuks töölepinguks (edaspidi „tähtajatu leping“), tuvastada, et kostjad on rikkunud oma lepingulisi kohustusi, eelkõige etteteatamiskohustust tähtajatu lepingu ülesütlemisel, tuvastada, et tema lepingu ülesütlemine oli alusetu, ja mõista kostjatelt seetõttu välja kahju, mis tekkis järjestikuste tähtajaliste lepingute kuritarvitusliku kasutamise, etteteatamiskohustuse rikkumise ja töösuhte alusetu lõpetamise tõttu (edaspidi „esimene nõue“);

– esimese võimalusena tuvastada, et nõukogu, komisjon ja Euroopa välisteenistus kohtlesid teda eespool punktides 1–3 nimetatud liidu rahvusvaheliste missioonide (edaspidi „missioonid“) teenistuses töötamise ajal tema töötasu, pensioniõiguste ja muude soodustuste osas

diskrimineerivalt ja et ta oleks tulnud tööle võtta nendest ühe ajutise teenistujana, ning mõista neilt seetõttu tema kasuks välja hüvitis (edaspidi „teine nõue“);

– teise võimalusena mõista kostjatelt nende lepinguvälise vastutuse alusel tema kasuks välja hüvitis nende kohustuste rikkumisega tekitatud kahju eest (edaspidi „kolmas nõue“).

39 Esimesena tuleb kohe lahendada küsimus, kas – nagu nõukogu, Euroopa välisteenistus ja Eulex Kosovo missioon seda kaudselt väidavad, kuna nad on esitanud hagi vastuvõetamatuse hilinenult esitamise tõttu – hagi tuleb käsitada ELTL artikli 263 alusel esitatud tühistamishagina.

40 Sellega seoses tuleb märkida, et hagiavalduses on tõepoolest mitu märget, mis võivad anda mõista, et hagi põhineb vähemalt osaliselt ELTL artikli 263 sätetel. Hagiavalduse esimese leheküljе alguses on pealkiri „Tühistamishagi ja kahju hüvitamise hagi“ ning hagiavalduse punktis 158 kinnitab hageja, et „[tema lepingu] pikendamata jätmise otsus on õigusvastane ja tuleb tühistada“. Lisaks on hagiavaldusele lisatud dokumentide loetelu pealkiri „Tühistamishagile lisatud dokumentide loetelu […]“ ja hagiavalduse lisad on määratletud kui „tühistamishagi lisa number […]“.

41 Lisaks asjaolule, et nii oma seisukohtades vastuvõetamatuse vastuväidete kohta kui ka repliigis eitab hageja formaalselt mis tahes tühistamishagi esitamist, nähtub hagiavaldusest sisuliselt selgelt siiski, et hoolimata eespool punktis 40 viidatud ebatäpsetest terminitest ei olnud hagejal kavatsust ELTL artikli 263 alusel hagi esitada.

42 Nimelt esiteks ei sisalda hageja kolm esimest nõuet, mis määravad formaalselt kindlaks vaidluse eseme, mingit nõuet tühistada mis tahes akt, eelkõige 26. juuni 2014. aasta kiri või otsus, millest see kiri talle teada andis. Seevastu tuleb tõdeda, et nagu on üksikasjalikult selgitatud allpool punktides 50–62, sisaldavad need nõuded üksnes ühelt poolt järjestikuste tähtajaliste lepingute tähtajatuks lepinguks ümberkvalifitseerimise nõudeid ning teiselt poolt lepingulise ja lepinguvälise kahju hüvitamise nõudeid.

43 Teiseks, vastupidi sellele, mida sisuliselt kinnitavad nõukogu ja Euroopa välisteenistus oma esitatud vastuvõetamatuse vastuväidetes ning Eulex Kosovo missioon kostja vastuses, ei vaidle hageja vastu sellele, et tema lepingu pikendamata jätmine on põhjendatud. Nimelt, nagu ta formaalselt märkis nii vastuvõetamatuse vastuväidete kohta esitatud seisukohtades kui ka repliigis, ei sea ta üldiselt kahtluse alla Eulex Kosovo missiooni õigust lõpetada töösuhe ega taotle enda ametikohale ennistamist.

44 Kolmandaks ei väida hageja oma menetlusdokumentides mitte üheski kohas, et ta tõendab mis tahes akti õigusvastasust, et nõuda selle tühistamist. Äärmisel juhul, nagu ta märkis oma vastuses kohtuistungil esitatud küsimusele, mis kanti kohtuistungi protokolli, tugineb ta ühismeetme 2008/124 õigusvastasusele, et saada hüvitist lepinguvälise kahju eest, mida ta väidab oma esimese võimalusena esitatud teises nõudes.

45 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb tõdeda, et käesolevat hagi ei esitatud ELTL artikli 263 alusel. Sellest tulenevalt tuleb nõukogu, Euroopa välisteenistuse ja Eulex Kosovo missiooni esitatud vastuvõetamatuse vastuväide, mis puudutab sellise väidetava tühistamishagi hilinenult esitamist, mis on esitatud 26. juuni 2014. aasta kirja peale, tagasi lükata, kuna see ei ole faktiliselt ja õiguslikult põhjendatud.

46 Teisena tuleb analüüsida, kas hagi sisaldab ELTL artikli 277 alusel esitatud õigusvastasuse vastuväidet ühismeetme 2008/124 vastu, nagu hageja väitis menetluse kirjalikus osas.

47 Nimelt rõhutab hageja oma seisukohtades vastuvõetamatuse vastuväidete kohta ja repliigis, et kuigi käesoleval juhul tuginevad tema väited lepingute suhtes kohaldatava õiguse rikkumisele, ei esitanud ta mitte ELTL artikli 263 alusel tühistamishagi, „vaid kahju hüvitamise hagi, mis põhiosas tugineb [ELTL] artiklile 272 ning seejärel täiendavalt ELTL artiklile 277 (õigusvastasuse vastuväide) ja ELTL artiklile 268 (liidu lepinguväline vastutus)“.

48 Sellega seoses, nagu on juba märgitud eespool punktis 44, nähtub hageja kirjalikest dokumentidest, et ta tugines ühismeetme 2008/124 õigusvastasusele äärmisel juhul selleks, et tõendada oma lepinguvälise kahju hüvitamise nõude põhjendatust, mida ta väidab oma teise nõude raames ja mis on esitatud esimese võimalusena. Lisaks, isegi kui eeldada, et hageja esitas ELTL artikli 277 alusel ühismeetme 2008/124 õigusvastasuse vastuväite, tuleb seega tõdeda, et seda nõuet ei toeta ükski hagiavalduses esitatud õiguslik ega faktiline argument, ning et kuna hageja ei esita ühtegi argumenti selle vastuväite põhjendamiseks, tuleb seetõttu tõdeda, et see ei vasta kodukorra artikli 76 punktis d ette nähtud tingimustele ja tuleb seega tunnistada vastuvõetamatuks (vt selle kohta analoogia alusel 14. juuli 2016. aasta kohtuotsus Alesa *vs.* komisjon, T-99/14, ei avaldata, EU:T:2016:413, punktid 87–91, ja 3. märtsi 2021. aasta kohtuotsus Barata *vs.* parlament, T-723/18, edasi kaevatud, EU:T:2021:113, punktid 59–62).

49 Kolmandana tuleb kindlaks teha hageja kolme esimese nõude õiguslik alus ja ese.

50 Mis puudutab esimest nõuet, mis on esitatud esimese võimalusena, siis ühelt poolt on see sõnastatud ELTL artikli 272 alusel liidu kohtu jaoks vahekohtuklausli raames, mis annab pädevuse viimasele ning sisaldub hageja ja Eulex Kosovo missiooni vahel sõlmitud viimases tähtajalises lepingus.

51 Nimelt nähtub hagiavalduse põhjendustest pealkirja „Kohtualluvus“ all, et vahekohtuklauslit korrates tugineb hageja sellele klauslile, milles on Euroopa Liidu Kohtule antud pädevus lahendada seda lepingut puudutav vaidlus, viidates sõnaselgelt ELTL artiklile 272.

52 Teiselt poolt, mis puudutab esimese nõude raames esitatud nõuete eset, siis nagu nähtub eespool punktis 38 esitatud Euroopa Kohtu tehtud kokkuvõttest, palub hageja Üldkohtul kvalifitseerida järjestikused tähtajalised lepingud ümber tähtajatuks lepinguks ja tuvastada, et tingimused, mille kohaselt Eulex Kosovo missioon lõpetas selle tähtajatu lepingu, rikuvad seda tüüpi lepingule kohaldatavat tööõigust. Sellega seoses tugineb hageja esimese nõude sõnastuses endas, mis on toodud eespool punktis 31, eelkõige tähtajatu lepingu lõpetamisele kohaldatavatele vormilistele ja sisulistele normidele ning toetub normidele, mis käsitlevad hüvitist etteteatamiskohustuse rikkumise eest.

53 Hagi ese, mis puudutab esimese võimalusena esitatud esimest nõuet, sisaldub seega hageja töölepingu(te)s kindlaks määratud raamistikus, loetuna ja tõlgendatuna vastavalt kohaldatavale tööõigusele.

54 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb asuda seisukohale, et esimese võimalusena esitatud esimese nõude eesmärk on asjaomasele lepingulisele suhtele kohaldatava õiguse seisukohast ühelt poolt saavutada järjestikuste tähtajaliste lepingute ümberkvalifitseerimine tähtajatuks lepinguks ning teiselt poolt selle ümberkvalifitseerimise ja kostjate poolt nende lepinguliste kohustuste rikkumise tõttu kogu väidetava lepingulise kahju hüvitamine järjestikuste tähtajaliste lepingute kuritarvitamise tõttu, hageja õiguste rikkumise tõttu tähtajatu lepingu raames ja seda liiki lepingu lõpetamise tingimuste rikkumise tõttu.

55 Mis puudutab teist nõuet, mis samuti esitati esimese võimalusena, siis märkis hageja oma 30. aprilli 2020. aasta vastuses esimesena, et selle nõude eesmärk on „tugineda institutsioonide lepinguvälisele vastutusele [ELTL] artiklite 268 ja 340 alusel seoses õigusliku raamistiku loomisega […], mis käsitleb lepinguliste töötajate töölevõtmist missioonide poolt, mis on hagis esitatud põhjustel õigusvastane“.

56 Teisena tuleb tõdeda, et kuigi sellist õiguslikku alust hagiavalduses sõnaselgelt ei ole, nähtub hagiavalduse põhjendustest selgelt, et selle nõude eesmärk on saada hüvitist kahju eest, mis on seotud institutsioonide valikuga, mis puudutab rahvusvahelise tsiviilisikkoosseisu liikmete töölevõtmise poliitikat liidu rahvusvahelistes missioonides, mille juures töötas hageja.

57 Nimelt kõigepealt, nagu Euroopa Kohus ise võttis kokku apellatsioonimenetluses tehtud kohtuotsuse punktis 3, palub hageja teise nõudega Üldkohtul tuvastada, et nõukogu, komisjon ja Euroopa välisteenistus kohtlesid teda eespool punktides 1–3 viidatud missioonide teenistuses töötamise ajal tema töötasu, pensioniõiguste ja muude soodustuste osas diskrimineerivalt ja et ta oleks tulnud tööle võtta nendest ühe ajutise teenistujana, ning mõista neilt seetõttu tema kasuks välja hüvitis.

58 Järgmiseks olgu märgitud, et teises nõudes sisalduv kahju hüvitamise nõue ei ole suunatud Eulex Kosovo missiooni vastu, kes on lepinguosaline, kellega hageja oli sõlminud viimase tähtajalise lepingu, mis sisaldab liidu kohut nimetavat vahekohtuklauslit.

59 Lõpuks ei viidanud hageja oma seisukohtades vastuvõetamatuse vastuväidete kohta seoses teise nõudega – nagu on märgitud eespool punktis 55 – mitte ainult sõnaselgelt ELTL artiklite 268 ja 340 sätetele, vaid on seal lisaks täpsustanud ja üle korranud põhjendusi, mis olid esitatud hagiavalduses, millega ta soovis põhjendada asjaomaste kostjate lepinguvälise vastutuse alusel esitatud kahju hüvitamise nõuet.

60 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb asuda seisukohale, et esimese võimalusena esitatud teine nõue põhineb ELTL artiklite 268 ja 340 sätetel ning selle eesmärk on saada nõukogult, komisjonilt ja Euroopa välisteenistuselt hüvitist lepinguvälise kahju eest, mida hagejale tekitati nende rahvusvahelise tsiviilisikkoosseisu liikmete töölevõtmise poliitikaga liidu rahvusvahelistes missioonides, mille juures töötas hageja.

61 Mis puudutab kolmandat nõuet, mis on esitatud teise võimalusena, siis on selge, et see põhineb ELTL artiklite 268 ja 340 sätetel. Selle nõude eesmärk on tuvastada „Euroopa institutsioonide“ lepinguväline vastutus kahju eest, mis hagejale tekiks juhul, kui Üldkohus jätab rahuldamata tema esimesed kaks nõuet, mis on esitatud esimese võimalusena.

62 Kokkuvõttes, mis puudutab käesoleva hagi eseme kindlaksmääramist, siis nähtub eespool punktidest 45, 48, 54, 60 ja 61 tehtud järeldustest, et mis puudutab esimest nõuet, mis esitati esimese võimalusena, on see hagi esitatud viimases tähtajalises lepingus sisalduva vahekohtuklausli alusel, milles on nimetatud liidu kohus, ning mis puudutab teist nõuet, mis on samuti esitatud esimese võimalusena, ja kolmandat nõuet, mis esitati teise võimalusena, on käesolev hagi ELTL artiklite 268 ja 340 alusel esitatud lepinguvälise vastutuse tuvastamise hagi.

2. Üldkohtu pädevus apellatsioonimenetluses tehtud kohtuotsuse järel

63 Apellatsioonimenetluses tehtud kohtuotsuse resolutsiooni punktiga 1 tühistas Euroopa Kohus esialgse kohtumääruse tervikuna. Kuna ta ei saanud teha asjas sisulist otsust, otsustas ta resolutsiooni punktis 2 saata asja tagasi Üldkohtusse. Järelikult peab Üldkohus tegema otsuse kõigi hagiavalduse nõuete kohta.

64 Sellega seoses tuleb esimesena seoses esimese nõudega meelde tuletada, et apellatsioonimenetluses tehtud kohtuotsuse punktides 49 ja 50 leidis Euroopa Kohus, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta tunnistas, et tal puudub ilmselgelt pädevus otsustada selle nõude üle, samas kui 1. juuli 1982. aasta kohtuotsuse Porta *vs.* komisjon (109/81, EU:C:1982:253) punkti 10 alusel, millele ta viitas apellatsioonimenetluses tehtud kohtuotsuse punktis 44, oleks ta pidanud kontrollima, kas ja – vajaduse korral – millises ulatuses võis ta samuti arvesse võtta töölepinguid, mis eelnesid viimasele tähtajalisele lepingule.

65 Apellatsioonimenetluses tehtud kohtuotsuse punktidest 45–47 nähtub aga, et kuna hageja nõuded on seotud sellega, et järjestikuste tähtajaliste lepingute põhjal oli olemas üks ja pidev töösuhe, on nõuete eesmärk kõikide sõlmitud lepingute ümberkvalifitseerimine ja need nõuded põhinevad kõikidel asjaomastel lepingutel, sealhulgas viimasel tähtajalisel lepingul. Euroopa Kohus järeldas selle kohtuotsuse punktis 48, et hagi sisaldab nõudeid, mis tulenevad ka viimasest tähtajalisest lepingust.

66 Mis puudutab esimeses nõudes sisalduvaid nõudeid, siis peab Üldkohus nende analüüsimisel järelikult samuti võtma arvesse töölepinguid, mis eelnesid viimasele tähtajalisele lepingule.

67 Teisena, arvestades seda, et hageja kahju hüvitamise nõuded – nii teises nõudes kui ka kolmandas nõudes – ei ole esitatud vahekohtuklausli raames vastavalt ELTL artiklile 272, vaid ELTL artikli 268 ja artikli 340 teise lõigu alusel, ei sõltu Üldkohtu pädevus nende küsimuste üle otsustada vahekohtuklauslitest, mis sisalduvad hageja sõlmitud erinevates tähtajalistes lepingutes.

68 Lisaks nähtub Euroopa Kohtu praktikast, et mis puudutab personalihaldusakte, mis käsitlevad „kohapealseid“ operatsioone, siis on Üldkohus ja apellatsioonkaebuse korral Euroopa Kohus pädevad neid akte kontrollima. Euroopa Kohtu sõnul tuleneb see pädevus lepinguvälise vastutuse vaidluste osas ELTL artiklist 268 koostoimes ELTL artikli 340 teise lõiguga, võttes arvesse ELL artikli 19 lõiget 1 ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklit 47 (vt selle kohta 19. juuli 2016. aasta kohtuotsus H *vs.* nõukogu jt, C-455/14 P, EU:C:2016:569, punkt 58). Sellega seoses on Euroopa Kohus otsustanud, et otsused paigutada missiooni liikmed tegevuspiirkonnas ümber – mis küll toimub ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) kontekstis – ei kujuta endast ELL artikli 24 lõike 1 teises lõigus ja ELTL artikli 275 esimeses lõigus käsitletud akte ning järelikult kuuluvad need otsused liidu kohtu pädevusse eespool viidatud EL toimimise lepingu üldsätete alusel, mis puudutavad vaidlusi lepinguvälise vastutuse tuvastamise valdkonnas (vt selle kohta 19. juuli 2016. aasta kohtuotsus H *vs.* nõukogu jt, C-455/14 P, EU:C:2016:569, punkt 59).

69 Käesolevas asjas nähtub hageja teises ja kolmandas nõudes esitatud kahju hüvitamise nõuete esemest, mis on kindlaks määratud eespool punktides 55–61, et need nõuded puudutavad personalihalduse akte osas, milles need on seotud õigusliku raamistikuga, mille raames võetakse lepingulisel alusel rahvusvahelistesse missioonidesse tööle rahvusvahelise tsiviilisikkoosseisu liikmeid üldiselt, ja hageja töölevõtmise eritingimustega. Seega on Üldkohus eespool punktis 68 viidatud kohtupraktikat arvestades pädev neid nõudeid läbi vaatama ELTL artikli 268 ja artikli 340 teise lõigu alusel.

70 Kokkuvõttes on Üldkohus pädev analüüsima ühelt poolt nõudeid, mis on esitatud esimeses nõudes viimases tähtajalises lepingus sisalduva vahekohtuklausli alusel, milles nimetatakse liidu kohut, ja teiselt poolt nõudeid, mis on esitatud vastavalt esimese võimalusena ning teise võimalusena ELTL artikli 268 ja artikli 340 teise lõigu alusel teises ja kolmandas nõudes.

B. Vastuvõetavus

71 Kostjad esitavad mitu vastuvõetamatuse vastuväidet. Nad väidavad eraldi või koos ühelt poolt, et teise võimalusena esitatud kahju hüvitamise nõue ei ole piisavalt selge, ja teiselt poolt, et hageja viidatud asjaolud, otsused ja võimalikud rikkumised ei ole neile omistatavad.

72 Hageja ei nõustu nende kahe vastuvõetamatuse vastuväite põhjendatusega.

73 Mis puudutab kõigepealt esimest vastuvõetamatuse vastuväidet, mille kohaselt ei ole teise võimalusena esitatud kahju hüvitamise nõue selge, kusjuures tegemist on vastuväitega, mis puudutab eranditult kolmandat nõuet, kuna see on esitatud just teise võimalusena seoses kahe esimese nõudega, siis tuleb võimalik analüüs läbi viia juhul, kui kaks esimest nõuet tuleb tagasi lükata.

74 Mis puudutab teist vastuvõetamatuse vastuväidet, mille kohaselt ei ole hageja viidatud asjaolud, otsused ja rikkumised kostjatele omistatavad, siis väidavad kostjad sisuliselt, et nad ei ole hagejaga sõlminud mingit lepingulist suhet (nõukogu, Euroopa välisteenistuse või komisjoni puhul) või et nad ei ole midagi sellist sõlminud enne 5. aprilli 2010 (Eulex Kosovo missiooni puhul). Etteheidetav tegevus ei ole seega neile kas täielikult või osaliselt omistatav.

75 Esiteks tuleb tõdeda, et kõik käesoleva vastuvõetamatuse vastuväite toetuseks esitatud argumendid puudutavad vähemalt sisuliselt järjestikuste tähtajaliste lepingute ümberkvalifitseerimist tähtajatuks lepinguks ja nõuet hüvitada hagejale tekitatud lepinguline kahju. Arvestades aga eespool punktis 54 tehtud järeldust, esitas hageja need nõuded esimese nõude raames, mis on esitatud esimese võimalusena. Seega tuleb asuda seisukohale, et sisuliselt ei ole see vastuvõetamatuse vastuväide suunatud mitte hagi kui terviku, vaid üksnes esimese nõude vastu.

76 Teiseks tuleb tõdeda, et kui Üldkohtule on ELTL artikli 272 alusel vahekohtuklausli raames esitatud tööõiguse kohta hagi, mis puudutab eelkõige küsimust, kas lepinguline suhe tuleb ümber kvalifitseerida tähtajatuks lepinguks, siis selle suhtega seotud kostjate võimaliku osalemise ja vajaduse korral asjasse puutuva ajavahemiku analüüsimine on tihedalt seotud hagi põhjendatuse analüüsimisega.

77 Kolmandaks ei saa teisiti olla selle analüüsimisel, kas ja mil määral on iga kostja vastutav lepingulise kahju eest, millele hageja tugineb esimese nõude raames, seda enam, et tähtajatuks lepinguks ümberkvalifitseerimise nõue ja sellele järgnev kahju hüvitamise nõue puudutab nii töösuhet, mille hageja sõlmis oma tegevuse raames Eulex Kosovo missiooni juures, kui ka töösuhteid, mis ta sõlmis eespool punktides 1 ja 2 nimetatud kahe esimese missiooni juures. Mis puudutab ühelt poolt aga Eulex Kosovo missiooni, siis talle anti õigusvõime alles 2014. aastal, kui otsusega 2014/349 lisati ühismeetmesse 2008/124 artikkel 15a. Teiselt poolt, mis puudutab kahte esimest missiooni, siis nagu nähtub eespool punktidest 1 ja 2, on nende tegevus lõppenud. Seega, kui rahuldada nõue kvalifitseerida hageja kõik töösuhted kolme missiooni juures ajavahemikus 20. augustist 1994 kuni 14. novembrini 2014 ümber üheks tähtajatuks lepinguks ja nõue hüvitada

väidetav lepinguline kahju, tuleb igal juhul kuni Eulex Kosovo missioonile 12. juunil 2014 õigusvõime andmiseni tuvastada need liidu institutsioonid, kellele on omistatav asjaomase tegevusega seotud vastutus.

78 Niisiis tuleks pärast esimese nõude sisulist analüüsimist kohaldatava õiguse seisukohast kindlaks teha, mil määral on nõuded, mille hageja selles esimeses nõudes esitas, iga kostja puhul põhjendatud.

79 Eeltoodud kaalutlusi ja käesoleva juhtumi asjaolusid arvestades peab Üldkohus korrakohase õigusemõistmise huvides vajalikuks enne, kui ta olenevalt asjaoludest asub analüüsima neid vastuvõetamatuse vastuväiteid, analüüsima esimese nõude raames esitatud nõudeid (vt selle kohta 26. veebruari 2002. aasta kohtuotsus nõukogu *vs.* Boehringer, C-23/00 P, EU:C:2002:118, punkt 52).

C. Sisulised küsimused

1. Esimese võimalusena esitatud nõue kvalifitseerida lepinguline suhe ümber tähtajatuks lepinguks ja nõue hüvitada lepinguline kahju (esimene nõue)

a) Nõue kvalifitseerida järjestikused tähtajalised lepingud ümber üheks tähtajatuks lepinguks

80 Mis puudutab esimeses nõudes esitatud nõude põhjendatuse analüüsi selles osas, millega sellega taotletakse hageja järjestikuste tähtajaliste lepingute ümberkvalifitseerimist tähtajatuks lepinguks, siis tuleb märkida, et hagi eset puudutavas osas ja hagiavalduse nõuetes palub hageja esimeses nõudes üldsõnaliselt „kvalifitseerida tema lepinguline suhe ümber [tähtajatuks lepinguks]“. Lisaks nähtub hagiavalduse põhjendustest, mis toetavad seda nõuet, et hageja mõistab „lepingulise suhte“ all kõiki järjestikuseid tähtajalisi lepinguid, mis ta on sõlminud oma tegevuse raames eespool punktides 1–3 nimetatud missioonide juures. Järelikult puudutavad nõue kvalifitseerida lepinguline suhe ümber tähtajatuks lepinguks ja nõue hüvitada väidetav lepinguline kahju esimese võimalusena kõiki lepinguid, mis on sõlmitud tema tegevuse raames missioonide juures, ning teise võimalusena ühteteist tähtajalist lepingut, mis puudutavad tema tegevust Eulex Kosovo missiooni juures.

81 Apellatsioonimenetluses tehtud kohtuotsusest nähtub siiski, et alluvus Üldkohtule tuleneb viimases tähtajalises lepingus sisalduvast vahekohtuklauslist, milles nimetatakse liidu kohut, ning nagu on tõdetud eespool punktides 64–66, hõlmab see kohtualluvus kõiki nõudeid, mis tulenevad viimasest tähtajalisest lepingust või millel on otsene seos sellest lepingust tulenevate kohustustega.

82 Kuna viimane tähtajaline leping kuulub nende üheteistkümne tähtajalise lepingu hulka, mis puudutavad hageja tegevust Eulex Kosovo missiooni juures, siis tuleb kõigepealt analüüsida hageja nõuet kvalifitseerida üksteist tähtajalist lepingut ümber üheks tähtajatuks lepinguks. Nimelt, kui see nõue jäetaks rahuldamata, ei alluks Üldkohtule nõue kvalifitseerida tähtajatuks lepinguks ümber kaks esimest gruppi tähtajalisi lepinguid, mis hageja sõlmis oma tegevuse raames eespool punktides 1 ja 2 nimetatud kahe esimese missiooni juures, kuna viimati nimetatud tähtajalised lepingud ei sisaldanud liidu kohut nimetavat vahekohtuklauslit.

83 Üheteistkümne tähtajalise lepingu üheks tähtajatuks lepinguks ümberkvalifitseerimise nõude analüüsimiseks tuleb kindlaks määrata õigus, mida kohaldatakse hageja ja Eulex Kosovo missiooni vahelisele lepingulisele suhtele või esimese üheksa tähtajalise lepingu puhul hageja ja missiooni juhtide lepingulisele suhtele, ning seejärel seda õigust kohaldada.

1) Üheteistkümnele tähtajalisele lepingule kohaldatava õiguse kindlaksmääramine

84 Eulex Kosovo missiooni raames lepingulisele suhtele kohaldatava õiguse kohta väidab hageja, et rikutud on ühelt poolt Belgia õiguse erinevaid sätteid või teise võimalusena Iiri õigusnorme ning teiselt poolt liidu õiguse norme ja üldpõhimõtteid, eelkõige põhimõtteid ja norme, mis on kehtestatud või tulenevad nõukogu 28. juuni 1999. aasta direktiivist 1999/70/EÜ, milles käsitletakse Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni (ETUC), Euroopa Tööandjate Föderatsiooni (UNICE) ja Euroopa Riigiosalusega Ettevõtete Keskuse (CEEP) sõlmitud raamkokkulepet tähtajalise töö kohta (EÜT 1999, L 175, lk 43; ELT eriväljaanne 05/03, lk 368). Kohaldades Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. juuni 2008. aasta määruse (EÜ) nr 593/2008 lepinguliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta („Rooma I“) (ELT 2008, L 177, lk 6) ja eelkõige selle artikli 8 lõike 4 sätteid, tuleb käesolevas vaidluses kohaldada Belgia õigust. Mis puudutab liidu õiguse üldpõhimõtete väidetavat rikkumist, siis hageja tugineb liidu kohtu praktikale, millest nähtub, et direktiivist 1999/70 tulenevatele põhimõtetele võib liidu institutsioonide vastu tugineda, kui need kujutavad endast institutsioonidele otseselt siduvate EL lepingu alusnormide ja üldpõhimõtete konkreetset väljendust. Lisaks väidab hageja, et rikutud on Euroopa Ombudsmani Euroopa hea halduse tava eeskirja (edaspidi „hea halduse tava eeskiri“), mis tema sõnul sisuliselt kordab kõiki töötajate õigusi, nagu need õigused on kaitstud liidu õigusaktide ja riigisiseste õigusaktidega.

85 Hageja väidab kõigepealt, et ühelt poolt oli tema töölevõtmine järjestikuste tähtajaliste lepingute alusel kuritarvituslik ning et ei järgitud Belgia õiguse kohaselt nõutavaid formaalsusi enne nende tähtajaliste lepingute sõlmimist. Seetõttu nõuab ta, et tema lepinguline suhe kvalifitseeritaks ümber tähtajatuks lepinguks. Teiselt poolt on selle ümberkvalifitseerimise tõttu rikutud kõiki sotsiaalseid õigusi, mis tal olid tähtajatu lepingu alusel tööle võetud töötajana, eelkõige sotsiaalkindlustuse ja pensioni, kuid ka teavitamise, konsulteerimise, etteteatamise ja lepingu lõpetamise valdkonnas. Seevastu ta märgib, et ta ei vaidlusta tema lepingu pikendamata jätmise otsuse õiguspärasust ega nõua enda ametikohale ennistamist.

86 Seejärel vaidleb ta vastu argumendile, et tema lepingulisele suhtele kohaldatakse Eulex Kosovo missiooni autonoomset õigust, seda enam, et õigusakte, millele viimane tugineb, ei saa tema vastu kasutada.

87 Lõpuks väidab hageja vastuseks küsimusele, mis talle esitati esimese menetlust korraldava meetme raames ja milles paluti tal esitada võimalikud seisukohad Iiri õigusaktide kohta, mis Eulex Kosovo missiooni sõnul on käesoleva vaidluse suhtes kohaldatavad, ühest küljest, et käesoleva juhtumi asjaoludel ei olnud objektiivseid aluseid, mis õigustaksid tähtajaliste lepingute kasutamist kauem kui neli aastat, mis on ette nähtud 2003. aasta seaduse töötajate kaitse kohta (tähtajaline töö) (Protection of Employees (Fixed – Term Work) Act 2003) (edaspidi „2003. aasta seadus“) artiklis 9, mistõttu selle artikli kohaselt tuleks tema lepinguline suhe ümber kvalifitseerida tähtajatuks lepinguks. Teisest küljest märkis ta, et kui tähtajalise lepingu pikendamisel on rikutud 2003. aasta seaduse artikli 8 sätteid, mis puudutavad tööandja eelneva teavitamise kohustust töötaja ees, „toob see iseenesest kaasa tähtajaliste lepingute ümberkvalifitseerimise tähtajatuks lepinguks“.

88 Eulex Kosovo missioon, keda toetavad suures osas nõukogu, komisjon ja Euroopa välisteenistus, vaidleb hageja argumentidele vastu.

89 Konkreetselt väidavad Eulex Kosovo missioon ja Euroopa välisteenistus, et üheteistkümne tähtajalise lepingu raames sõlmitud lepingulisele suhtele kohaldatav õigus on Eulex Kosovo missiooni autonoomne õigus, mis on välja kujunenud alates missiooni loomisest 2008. aastal. Selle autonoomse õiguse eesmärk on reguleerida töölepinguid, mida missioon sõlmib lepinguliste töötajatega, võttes arvesse selle missiooni eripära, eelkõige selle ajutist iseloomu. Isegi kui Üldkohus sellist autonoomset õigust ei kohalda, väidab missioon vastavalt Rooma I määrusele ja üheteistkümne tähtajalise lepingu sätetele, võttes arvesse hageja maksustamiskohta Iirimaal, et asjaomasele lepingulisele suhtele kohaldatakse Iiri tööõigust. Nõukogu nõustub sõnaselgelt Eulex Kosovo missiooni argumentidega.

i) Sissejuhatavad märkused

90 Poolte argumentidest nähtub, et nad tuginevad erinevatele õigusallikatele, mis nende arvates on kohaldatavad käesolevas asjas.

91 Sellega seoses tuleb esimesena analüüsida Euroopa välisteenistuse ja Eulex Kosovo missiooni argumente, mille kohaselt tuleb käesoleval juhul kohaldada autonoomset õigust, mis on välja kujunenud alates missiooni loomisest 2008. aastal ja mille eesmärk on reguleerida lepinguliste töötajatega sõlmitud töölepinguid, võttes arvesse selle missiooni eripära.

92 Sellega seoses piisab tõdemisest, et liidu seadusandja ei ole esmase õiguse ja eelkõige ELTL artikli 336 alusel vastu võtnud eeskirju, mille eesmärk oleks näiteks Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimustes (edaspidi „teenistustingimused“) või mis tahes muus aktis reguleerida sellise ÜVJP missiooni nagu Eulex Kosovo missiooni lepingulise personali teenistustingimusi.

93 Lisaks ei nähtu missiooni loomise järel vastu võetud õigusaktide sõnastusest, et need sisaldaksid sätteid, mis võimaldaksid lahendada esimese nõude aluseks olevat vaidlust, see tähendab ühelt poolt üheteistkümne tähtajalise lepingu ümberkvalifitseerimist üheks tähtajatuks lepinguks ja teiselt poolt nõuet hüvitada lepinguline kahju, mis väidetavalt tekkis asjaomase töösuhte raames.

94 Järelikult tuginevad Euroopa välisteenistus ja Eulex Kosovo missioon käesolevas kohtuasjas ekslikult autonoomse õiguse kohaldamisele.

95 Teisena, mis puudutab hea halduse tava eeskirja rikkumist, millele tugineb hageja, siis tuleneb selle eeskirja sõnastusest endast ja eelkõige selle artiklitest 1–3, et tegemist on hea halduse tava juhendiga, mida peavad järgima liidu institutsioonid, organid või asutused, nende juhtkonnad ja teenistujad suhetes avalikkusega. Vastavalt nimetatud eeskirja artikli 3 lõikele 2 ei kohaldata selles sätestatud põhimõtteid nende üksuste ja nende liidu ametnike või teenistujate vahelistele suhetele. Nimetatud eeskirja sätete rikkumisele ei saa hageja seega tulemuslikult tugineda oma suhetes ükskõik millise kostja kui tööandjaga (vt selle kohta analoogia alusel 7. juuli 2010. aasta kohtuotsus Tomas *vs.* parlament, F-116/07, F-13/08 ja F-31/08, EU:F:2010:77, punktid 85 ja 86). Järelikult tuleb nimetatud eeskirja rikkumist puudutav etteheide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

96 Kolmandana, mis puudutab nende liidu õiguse üldpõhimõtete kohaldamist, millele tugineb hageja, siis on õiguste kuritarvitamise keelu põhimõte, mille kohaselt ei saa keegi õigusnorme kuritarvitada, tõesti üks õiguse üldpõhimõtetest, mille järgimise tagab liidu kohus (vt 21. septembri 2011. aasta kohtuotsus Adjemian jt *vs.* komisjon, T-325/09 P, EU:T:2011:506, punkt 59 ja seal viidatud kohtupraktika; vt selle kohta samuti 6. veebruari 2018. aasta kohtuotsus Altun jt, C-359/16, EU:C:2018:63, punkt 49).

97 Lisaks kehtestas liidu seadusandja direktiiviga 1999/70 ning täpsemalt rakendades selle direktiivi lisaks olevat 18. märtsil 1999 sõlmitud tähtajalist tööd käsitlevat raamkokkulepet (edaspidi „tähtajaliste lepingute raamkokkulepe“), õigusliku raamistiku, et vältida kuritarvitusi, mis tulenevad järjestikuste tähtajaliste töölepingute või töösuhete kasutamisest.

98 Lisaks vastab järjestikuste tähtajaliste töölepingute või töösuhete kasutamisest tulenevate õiguste kuritarvitamise eest karistamine eesmärkidele, mille liit ja liikmesriigid võtsid endale ELTL artiklis 151, pidades silmas sotsiaalseid põhiõigusi, nagu need on määratletud 18. oktoobril 1961 Torinos allkirjastatud Euroopa sotsiaalhartas ja ühenduse 1989. aasta hartas töötajate sotsiaalsete põhiõiguste kohta, ning mis hõlmavad parandatud elamis- ja töötingimusi töötajatele ning nende piisavat sotsiaalkaitset (21. septembri 2011. aasta kohtuotsus Adjemian jt *vs.* komisjon, T-325/09 P, EU:T:2011:506, punkt 60).

99 Samas tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast ka see, et kui Üldkohtule on esitatud hagi ELTL artikli 272 alusel vahekohtuklausli raames, peab ta vaidluse lahendama lepingule kohaldatava riigisisese materiaalõiguse alusel (vt 4. mai 2017. aasta kohtuotsus Meta Group *vs.* komisjon, T-744/14, ei avaldata, EU:T:2017:304, punkt 64; vt selle kohta samuti 18. detsembri 1986. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Zoubek, 426/85, EU:C:1986:501, punkt 4).

100 Vastavalt Euroopa Kohtu praktikale nõuab liidu õigus liikmesriikidelt, et nad jälgiksid direktiivide ülevõtmisel, et tuginevad direktiivide sellisele tõlgendusele, mis võimaldab tagada õige tasakaalu erinevate liidu õiguskorras kaitstud põhiõiguste vahel. Seejärel on direktiivide ülevõtmise meetmete rakendamisel liikmesriikide ametiasutuste ja kohtute ülesanne nii tõlgendada oma riigisisest õigust kooskõlas nende direktiividega kui ka jälgida, et nad ei tugineks direktiivide sellisele tõlgendusele, mis on vastuolus kõnealuste põhiõigustega või muude liidu õiguse üldpõhimõtetega (vt 18. oktoobri 2018. aasta kohtuotsus Bastei Lübbe, C-149/17, EU:C:2018:841, punkt 45 ja seal viidatud kohtupraktika).

101 Järelikult, arvestades viimases tähtajalises lepingus sisalduvat vahekohtuklauslit, milles nimetati liidu kohut, peab Üldkohus käesolevas vaidluses kohaldatava riigisisese õiguse rakendamise raames tagama, et järgitaks järjestikuste tähtajaliste töölepingute või töösuhete kasutamisest tuleneva õiguste kuritarvitamise keelu üldpõhimõtet.

ii) Asjaomasele lepingulisele suhtele kohaldatava riigisisese õiguse kindlaksmääramise reeglid

102 Mis puudutab põhjendatuse analüüsimist esimese nõude puhul, millega taotletakse ühelt poolt järjestikuste tähtajaliste lepingute ümberkvalifitseerimist üheks tähtajatuks lepinguks ja teiselt poolt selle ümberkvalifitseerimise tulemusena väidetavalt tekkinud lepingulise kahju hüvitamist, siis tuleb punktis 99 meenutatud kohtupraktikat arvestades kindlaks määrata asjaomasele lepingulisele suhtele kohaldatav õigus. Sellega seoses nähtub esimese nõude aluseks oleva vaidluse esemest, et kohaldatav riigisisene õigus kuulub tööõiguse valdkonda.

103 Niisuguse tööõiguse valdkonna vaidluse suhtes kohaldatava riigisisese materiaalõiguse kindlaksmääramisel, nagu on kõne all põhikohtuasjas, kasutab liidu kohus rahvusvahelise eraõiguse norme ja eelkõige vastavalt Rooma I määruse artiklile 28 selliste lepingute puhul, mis on sõlmitud pärast 17. detsembrit 2009 nagu üksteist tähtajalist lepingut, norme, mis on ette nähtud selle määruse artiklis 8 individuaalsete töölepingute kohta.

104 Rooma I määruse artikli 8 lõikes 1 on sätestatud, et „[i]ndividuaalne tööleping on reguleeritud õigusega, mille pooled on [määruse] artikli 3 kohaselt valinud“, mis „ei või siiski põhjustada töötaja ilmajätmist kaitsest, mis on talle ette nähtud sätetega, millest ei saa kokkuleppel kõrvale kalduda selle [riigi] õiguse alusel, [kust töötaja teeb harilikult oma lepingujärgset tööd või kus asub töötaja tööle võtnud ettevõtja tegevuskoht]“. Rooma I määruse artikli 3 lõikes 1 on ette nähtud, et „[l]epingu suhtes kohaldatakse lepingupoolte valitud õigust“, „[v]alik tuleb teha sõnaselgelt või nähtuma selgelt lepingutingimustest või juhtumi asjaoludest“ ning et „[o]mal valikul võivad pooled valida kas terve lepingu või üksnes mõne selle osa suhtes kohaldatava õiguse“.

105 Lepingu suhtes kohaldatav õigus on seega põhimõtteliselt see, mis on lepingus sõnaselgelt ette nähtud, kuna pooltevahelist lepingulist kokkulepet, mis väljendab poolte ühist tahet, tuleb eelistada igale muule kriteeriumile, mida saab rakendada üksnes juhul, kui lepingus puudub vastav kokkulepe (vt 18. veebruari 2016. aasta kohtuotsus Calberson GE *vs.* komisjon, T-164/14, EU:T:2016:85, punkt 23 ja seal viidatud kohtupraktika).

106 Kui pooled ei ole valikut teinud, peab liidu kohus määrama kindlaks individuaalsele töölepingule kohaldatava õiguse, kasutades Rooma I määruse artikli 8 lõigetes 2–4 ette nähtud objektiivseid kriteeriume. Selle artikli lõike 2 kohaselt on nii, et kui pooled on jätnud õiguse valimata, on leping reguleeritud selle riigi õigusega, kus või – kui seda ei ole võimalik kindlaks teha – kust töötaja teeb harilikult oma lepingujärgset tööd. Selle artikli lõikes 3 on ette nähtud, et juhul kui kohaldatavat õigust ei saa kindlaks määrata lõike 2 kohaselt, on leping reguleeritud selle riigi õigusega, kus asub töötaja tööle võtnud ettevõtja tegevuskoht. Lõpuks on artikli lõikes 4 sätestatud, et kui asjaoludest tervikuna ilmneb, et leping on tihedamalt seotud mõne teise, lõikes 2 või 3 osutamata riigiga, kohaldatakse asjaomase teise riigi õigust.

107 Kui käesolevas asjas tuvastatakse, et üksteist tähtajalist lepingut ei sisalda sätteid, mis võimaldaksid vahetult lahendada esimese nõude aluseks oleva vaidluse, siis tuleb käesolevas asjas kohaldatava riigisisese materiaalõiguse kindlaksmääramiseks kohaldada rahvusvahelise eraõiguse norme.

iii) Sätte puudumine üheteistkümnes tähtajalises lepingus, mis võimaldaksid vahetult lahendada esimese nõude aluseks oleva vaidluse

108 Lisaks asjaolule, et Eulex Kosovo missiooni loomise järel vastu võetud aktid ei sisalda sätet, mis võimaldaksid lahendada esimese nõude aluseks oleva vaidluse, nagu on tõdetud eespool punktis 92, tuleb tõdeda, et sama kehtib üheteistkümne tähtajalise lepingu kohta.

109 Nii oli esimese üheksa tähtajalise lepingu vastavates preambulites märgitud, et komisjoni 30. novembri 2009. aasta teatises K(2009) 9502, milles käsitletakse ÜVJP operatiivmeetmete rakendamisega tegelevate komisjoni erinõunike ja rahvusvaheliste lepinguliste töötajate suhtes kohaldatavaid erieeskirju (edaspidi „teatis K(2009) 9502“), olid ette nähtud rahvusvaheliste töötajate teenistustingimused. Esimese üheksa tähtajalise lepingu artiklis 23 viidati nimetatud teatisele: esimese viie tähtajalise lepingu puhul nende lisas ning kuuenda kuni üheksanda

tähtajalise lepingu puhul hüperlingi kaudu nimetatud artiklis. Lisaks oli täpsustatud, et teatis on nende lepingute lahutamatu osa. Samas on aga selge, et teatise K(2009) 9502 punkti 2 kolmanda lõigu esimese alapunkti ja punkti 4a kohaselt kehtis teenistuslepingu suhtes töötaja selle päritoluriigi või isegi alalise elukoha riigi (maksustamisriigi) tööõigus, kus ta oli enne, kui ta asus missiooni juurde tööle. Seevastu ei sisaldanud nimetatud teatis ühtegi sätet, mis võimaldaks lahendada esimese nõude aluseks olevat vaidlust.

110 Kümnenda ja üheteistkümnenda tähtajalise lepingu kohta oli nende vastavates preambulites märgitud, et ühismeetme 2008/124 artikli 10 lõike 3 kohaselt „[sätestatakse] [r]ahvusvahelise ja kohaliku isikkoosseisu töötingimused ning õigused ja kohustused […] E[ulex] K[osovo] ja asjaomase isikkoosseisu liikme vahel sõlmitud lepinguga“. Vastupidi esimesele üheksale tähtajalisele lepingule ei sisaldanud kümnes ega üheteistkümnes tähtajaline leping sätet, mis viitaks riigisisese materiaaltööõiguse kohaldamisele. Ainsad viimati nimetatud tähtajalistes lepingutes sisalduvad viited riigisisese õiguse kohaldamisele, mis sisalduvad nende lepingute artiklites 12 ja 13, puudutasid ühelt poolt sotsiaalkindlustus- ja pensioniskeeme ning teiselt poolt hagejale kohaldatavat maksustamiskorda, mis ei ole asjakohased vaidluse puhul, mille ese piirdub tööõiguse valdkonnaga nagu käesolevas asjas. Järelikult ei võimalda ükski kümnenda ega üheteistkümnenda tähtajalise lepingu säte kindlaks määrata esimese nõude aluseks olevale vaidlusele kohaldatavat õigust.

111 Eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et kuna üheteistkümnes tähtajalises lepingus ei ole sätet, mis võimaldaks lahendada esimese nõude aluseks oleva vaidluse või milles oleks märgitud nendele lepingutele kohaldatav õigus, tuleb selle vaidluse lahendamiseks kindlaks määrata nendele tähtajalistele lepingutele kohaldatav riigisisene materiaalõigus. Selleks tuleb eraldi analüüsida esimest üheksat tähtajalist lepingut, mis sõlmiti Eulex Kosovo missiooni juhiga, ning seejärel kahte viimast tähtajalist lepingut, mis sõlmiti Eulex Kosovo missiooniga.

iv) Riigisisene materiaalõigus, mis on kohaldatav hageja ja Eulex Kosovo missiooni juhi vahel sõlmitud esimese üheksa tähtajalise lepingu suhtes

112 Esiteks, nagu on juba tõdetud eespool punktis 109, oli esimese üheksa tähtajalise lepingu preambulis sõnaselgelt märgitud, et rahvusvaheliste töötajate teenistustingimused olid ette nähtud teatises K(2009) 9502.

113 Mis puudutab teatise K(2009) 9502 kohaldatavust hageja suhtes, millele ta vastu vaidleb, siis tuleb märkida, et pärast seda, kui hageja oli esimesena väitnud, et ta ei olnud sellest teatisest teadlik enne esimese tähtajalise lepingu algust, tunnistas ta esimesele menetlust korraldavale meetmele antud vastuses, et see teatis edastati talle enne nimetatud tähtajalise lepingu allkirjastamist ja see oli lisatud 9. veebruari 2010. aasta e-kirjale, mille talle saatis Eulex Kosovo missiooni personaliosakond.

114 Lisaks, mis puudutab hageja argumenti, et teatise K(2009) 9502 punkti 5 „Lõppsätted“ alapunktis b oli täpsustatud, et see teatis ei ole enam kohaldatav pärast 1. jaanuari 2011, mil toimus Euroopa välisteenistuse tegelik asutamine, siis tuleb tõesti märkida, et vastupidi Eulex Kosovo missiooni väidetele ei saa selle teatise kohaldamine pärast seda kuupäeva põhineda poliitilisel kokkuleppel, mis oli sõlmitud 2013. aastal alaliste esindajate komitees (Coreper) ning mille kohaselt jätkus selle teatise kohaldamine kuni poliitilise kokkuleppe sõlmimiseni selle teatise asendamiseks. Nimelt tähendaks selline põhjendus, et pärast selle teatise kehtivuse lõppemist lisatakse

tagasiulatuvalt teatis K(2009) 9502 sõlmitud tähtajalistesse lepingutesse enne, kui on jõutud selle poliitilise kokkuleppeni. Eulex Kosovo missioon ei ole aga esitanud ühtegi põhjendust, mis võiks õiguslikult põhjendada sellist tagasiulatuvalt kohaldamist.

115 Üldkohus leiab siiski, nagu väidab ka Eulex Kosovo missioon, et lepingupoolte ühisel tahtel lisati teatis K(2009) 9502 kolmandasse kuni üheksandasse tähtajalisse lepingusse, mis sõlmiti pärast selle kehtivuse lõppemist, nende lepingute artikli 23 lõike 1 alusel. Järelikult vastupidi sellele, mida väidab hageja, siis kuna teatis K(2009) 9502 on hageja ja Eulex Kosovo missiooni juhi vahel sõlmitud esimese üheksa tähtajalise lepingu lahutamatu osa, on see nende suhtes siduv.

116 Teiseks olgu märgitud, et esimese üheksa tähtajalise lepingu artiklis 1.1 oli ette nähtud, et töölepingut allkirjastades tunnustas ja nõustus töötaja nendes lepingutes sisalduvate sätete, põhimõtete ja selle lisadega ning standardsete töökordade ja Eulex Kosovo missiooni tegevuskorraga. Esimese üheksa tähtajalise lepingu artiklis 23 viidati teatisele K(2009) 9502 ja täpsustati, et see on nende lepingute lahutamatu osa.

117 Nagu nähtub ametlikult kõigist hageja ja Eulex Kosovo missiooni juhi vahel sõlmitud esimesest üheksast tähtajalisest lepingust, mis kõik sisaldasid esimese lehekülje alguses märget „Contract of employment for international staff“, võeti hageja tööle „rahvusvahelise töötajana“ teatise K(2009) 9502 punkti 4a tähenduses.

118 Lisaks nähtub teatise K(2009) 9502 punkti 4a kolmanda lõigu sätetest selgelt, et „[m]is puudutab rahvusvahelistele töötajatele kohaldatavat tööõigust, siis nende suhtes kohaldatakse jätkuvalt nende päritoluriigi/alalise maksustamiskoha õigusnorme“. Seejärel on sama punkti kümnendas lõigus märgitud, et „[t]öölepingu suhtes kohaldatakse selle riigi tööõigust ja sotsiaalõigusnorme, mille kodanik töölevõetud isik on/kus on tuvastatud tema alaline elukoht (maksustamiskoht) enne tema tööleasumist“. Lisaks tuleneb selle punkti üheteistkümnendast lõigust, et „lepingu ülesütlemise […] ja vastutuse aspektide suhtes kohaldatakse riigi sotsiaal- ja tööõigusnorme“, mis määratakse kindlaks vastavalt kümnendas lõigus sätestatud kriteeriumidele. Teatise K(2009) 9502 punkti 4a kuuendas lõigus on sätestatud, et kui päritoluriik ja enne teenistusse asumist tuvastatud „alaline elukoht (maksustamiskoht)“ on erinevad, on ülimuslik viimati nimetatud koht.

119 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tõdeb Üldkohus esimese üheksa tähtajalise lepingu osas, et lepingupooled valisid kohaldatavaks riigisiseseks tööõiguseks Rooma I määruse artikli 8 lõike 1 tähenduses Iiri õiguse, määrates esiteks teatisele K(2009) 9502 viidates kindlaks selle riigi õiguse, mille kodanik oli hageja (vastavalt teatise K(2009) 9502 punkti 4a kümnendale lõigule), ja teiseks isegi tema päritoluriigi ja enne tema teenistusse asumist Eulex Kosovo missiooni juures tuvastatud alalise elukoha riigi (maksustamisriigi) õiguse (vastavalt teatise K(2009) 9502 punkti 4a kolmandale ja kümnendale lõigule).

120 Esimesena on nimelt selge, et hageja on Iiri kodanik. Teatise K(2009) 9502 punkti 4a kümnendas lõigus on aga töösuhtele kohaldatava õigusena sõnaselgelt nimetatud selle riigi õigus, mille kodanik on teenistuja.

121 Teisena, mis puudutab hageja päritolu- ja elukohariiki enne Eulex Kosovo missiooni juures teenistusse asumist, siis tuleb kindlaks teha, kus ta elas 31. detsembrist 2009, mis vastab tema töötamise lõppemisele EUPMi missiooni juures Bosnias ja Hertsegoviinas (vt punkt 2 eespool), kuni 5. aprillini 2010, mil ta asus tööle Eulex Kosovo missiooni juures (vt eespool punkt 3).

122 Tuleb aga tõdeda, et 16. septembri 2019. aasta vastuses esimesele menetlust korraldavale meetmele tunnistas hageja, et tema lepingulistes suhetes Eulex Kosovo missiooniga on tema päritoluriigiks nimetatud Iirimaa. Nii möönis ta, et erinevatest tõenditest, mille Eulex Kosovo missioon vasturepliigi staadiumis esitas, nähtub, et ta oli oma esimese tähtajalise lepingu sõlmimisel missiooniga, kuid ka missiooniga töösuhte jooksul pidevalt märkinud, eelkõige oma taotlustes hüvitada reisikulud oma päritolukohta („Statement of Home Travel Expenses"), et tema päritoluriik on Iirimaa. Ta lisas veel, et Iirimaa jäi tema päritoluriigiks eespool punktides 1–3 nimetatud missioonide juures töötamise vältel.

123 Toimiku materjalidest nähtub, et Eulex Kosovo missiooni juures tööle asumise hetkel oli hageja päritolu- ja elukohariik Iirimaa. Lisaks tuleb märkida, et oma 16. septembri 2019. aasta vastuses esimesele menetlust korraldavale meetmele mainis hageja ka seda, et Iirimaa oli tema päritoluriik juba enne esimese tähtajalise lepingu sõlmimist 1994. aastal esimese missiooniga, kelle juures ta töötas. Seega on päritoluriigiga seotuse kriteeriumi kohaselt Iiri õigus see tööõigus, mida kohaldatakse käesolevas asjas hageja ja missiooni juhi vahel sõlmitud esimese üheksa tähtajalise lepingu puhul.

124 Seda järeldust ei saa muuta, arvestades teatise K(2009) 9502 punkti 4a kuuendas lõigus ette nähtud kriteeriumi, millele on viidatud eespool punktis 118. Nimelt ei nähtu hageja menetlusdokumentidest, et ta oleks taotlenud maksuresidentsust kohas, mis asuks muus riigis kui tema päritoluriik.

v) Riigisisene materiaalõigus, mis on kohaldatav hageja ja Eulex Kosovo missiooni juhi vahel sõlmitud kümnenda ja üheteistkümnenda lepingu suhtes

125 Nagu nähtub eespool punktist 110, tõdeb Üldkohus, et erinevalt esimesest üheksast tähtajalisest lepingust ei sisalda kümnes ega üheteistkümnes tähtajaline leping sätet, mis käsitleks lepingupoolte valitud õigust, mis reguleerib nende kahe viimase lepingu alusel sõlmitud töösuhet.

126 Nimelt oli hageja ja Eulex Kosovo missiooni, keda esindas tema juht, vahel sõlmitud kümnenda ja üheteistkümnenda tähtajalise lepingu preambulis märgitud, et vastavalt ühismeetme 2008/124 artikli 10 lõikele 3 eeldatakse, et rahvusvahelise ja kohaliku isikkoosseisu teenistustingimused ning õigused ja kohustused sätestatakse Eulex Kosovo missiooni ja asjaomase isikkoosseisu liikme vahel sõlmitud lepinguga.

127 Kuigi kümnenda ja üheteistkümnenda tähtajalise lepingu artikkel 1 oli sisuliselt identne eespool punktis 116 viidatud üheksa esimese tähtajalise lepingu artikliga 1.1, tuleb ühelt poolt märkida, et nende kahe tähtajalise lepingu sätted ise ei võimalda kindlaks määrata nende lepingutega hõlmatud teenistustingimuste suhtes kohaldatavaid norme, eelkõige seoses tööõigust puudutava vaidlusega, mis on aluseks esimesele nõudele. Teiselt poolt ei sisaldanud kümnenda ega üheteistkümnenda tähtajalise lepingu artikkel 23 enam viidet teatisele K(2009) 9502 ega viidatud ka lisas olevatele dokumentidele, mis sisaldaksid andmeid nende suhtes kohaldatava tööõiguse kohta. Seega tuleb tõdeda, et pooled ei ole kümnendale ja üheteistkümnendale tähtajalisele lepingule kohaldatavat tööõigust kindlaks määranud.

128 Järelikult, kuna lepingupooled ei ole viimati nimetatud tähtajalise lepingu puhul selles osas valikut teinud, tuleb kohaldatav tööõigus kindlaks määrata rahvusvahelise eraõigusega seotuse kriteeriumide alusel, see tähendab käesoleval juhul, nagu on meenutatud eespool punktis 106, kooskõlas Rooma I määruse artikli 8 lõigetes 2–4 sätestatud objektiivsete kriteeriumidega.

129 Rooma I määruse artikli 8 lõigetes 2 ja 3 nimetatud järjestikuste kriteeriumide kohaselt on põhimõtteliselt kohaldatav Kosovo õigus. Siiski, nagu rõhutavad nii hageja kui ka Eulex Kosovo missioon, ei ole Eulex Kosovo missiooni kostja vastuse lisas esitatud Kosovo tööseaduse nr 03/L-212 (Law No. 03/L-212 on Labour) artikli 2 lõike 4 kohaselt selle seaduse sätted kohaldatavad selliste rahvusvaheliste missioonide nagu Eulex Kosovo missioon töösuhetele. Seega välistab Kosovo tööõigus ise selle kohaldamise sellistele töösuhetele, nagu on kõne all käesolevas asjas.

130 Igal juhul tuleb tõdeda, et kümnes ja üheteistkümnes tähtajaline leping on Rooma I määruse artikli 8 lõike 4 tähenduses tihedamalt seotud Iiri õigusega, mistõttu tuleb nendele lepingutele kohaldada seda.

131 Nimelt esimesena olgu märgitud, et vaatamata kümnenda ja üheteistkümnenda tähtajalise lepingu järjestikusele sõlmimisele oli poolte vahel tegelikult püsiv töösuhe alates esimesest tähtajalisest lepingust üheteistkümnest.

132 See järjepidevus nähtub eelkõige sellele ametikohale nimetamisest, millel hageja töötas kümnenda ja üheteistkümnenda tähtajalise lepingu alusel missiooni juures, see tähendab ametikohal „IT Officer (Regional Infrastructure Support) (EK 10453)“ piirkondliku IT-juhina, kusjuures sellel töökohal oli ta juba alates kuuenda tähtajalise lepingu sõlmimisest. Nagu hageja ise oma 11. juuni 2020. aasta seisukohtades märkis ja nagu nähtub esimesest lisast, mille ta neile seisukohtadele lisas, täitis ta igal juhul selle ametikoha raames, millel ta oli alates 15. juunist 2012 ja mille viitenumber on EK 10453, Eulex Kosovo missiooni juures kõigi IT-abi ja IT-kasutajatoe (*IT help desk/support*) büroos töötavate töötajate juhataja ja nende üle järelevalve teostaja ülesandeid. Seda järeldust ei saa ümber lükata põhjendusega, et talle kuuenda kuni üheteistkümnenda tähtajalise lepingu raames antud ülesanded võisid muutuda kõnealusel perioodil, nimelt 15. juunist 2012 kuni 14. novembrini 2014.

133 Nagu ilmneb sõnaselgelt hageja enda kirjeldusest, nagu see on esitatud isikliku hindamisaruande (edaspidi „PER“) III osas, mis hõlmas ajavahemikku 16. aprillist kuni 14. novembrini 2014, muutusid tema ülesanded nimelt Eulex Kosovo missiooni ümberkorraldamise tõttu, eelkõige piirkondliku IT-toe ja tehnoloogiatoe üksuse kaotamise tõttu. Sellised hageja täidetud ülesannete muutused on omased tema kui üksuse eest vastutava isiku täidetavatele tööülesannetele juhataja ja järelevalve teostajana. Seega ei saanud nendega muuta hageja ja missiooni vahel üheteistkümne tähtajalise lepingu raames sõlmitud töösuhte järjepidevust.

134 Järgmiseks nähtub kõigist kuuest PERist, mis olid koostatud Eulex Kosovo missiooni või selle juhi ja hageja vahelises töösuhtes, et hagejale pakuti uut tähtajalist lepingut. Eulex Kosovo missioon edastas need PERid vastuseks sellekohasele taotlusele kolmanda menetlust korraldava meetme raames.

135 Lõpuks on selge, et hagejat edutati palgajärkude kaupa vastavalt tema omandatud tööstaažile üheteistkümne järjestikuse tähtajalise lepingu alusel Eulex Kosovo missiooni juures.

136 Arvestades seda järjepidevust ja seost üheteistkümne tähtajalise lepingu vahel, siis kuna kümnendas ja üheteistkümnendas tähtajalises lepingus ei ole lepingupooled valinud õigust, mida kohaldatakse tööõigust puudutavale vaidlusele, mis on aluseks esimesele nõudele, tuleb võtta arvesse selle õiguse kindlaksmääramise parameetreid, mis sisaldusid üheksas esimeses tähtajalises lepingus.

137 Nagu on tõdetud eespool punktis 123, otsustasid lepingupooled üheksas esimeses tähtajalises lepingus, et nende lepingulisele suhtele kohaldub Iiri õigus. Seega olenemata sellest, et kümnendas ja üheteistkümnendas tähtajalises lepingus see puudub, tuleb Rooma I määruse artikli 8 lõike 4 alusel vastavalt eespool punktis 105 viidatud kohtupraktikale asuda seisukohale, et arvestades kõiki asjaolusid, mis iseloomustavad hageja töösuhet tegevuse raames Eulex Kosovo missiooni juures üheteistkümne tähtajalise lepingu alusel, kohaldatakse kahe viimase tähtajalise lepingu suhtes jätkuvalt Iiri õigust kui selle riigi õigust, mille kodanik oli hageja ja kust ta oli pärit hetkel, mil ta võeti tööle Eulex Kosovo missiooni juurde.

138 Teisena, mis puudutab ühelt poolt sotsiaalkindlustus- ja pensioniskeeme ning teiselt poolt maksustamiskorda, millele viitab hageja, siis nägid kaks viimast tähtajalist lepingut oma artiklites 12.1 ja 13.1 ette, et töötaja suhtes kohaldati riigisisest õigust, mis kehtis tema alalise elukoha riigis (maksustamisriigis) enne tema tööleasumist Eulex Kosovo missiooni juures. Kuigi nende erinevate kordade suhtes kohaldatav seotuse tegur ei ole otseselt seotud tööõiguse valdkonna vaidluse esemega, nagu see on esimese nõude aluseks, tuleb märkida, et arvestades eespool punktides 121–124 esitatud järeldusi, viitavad need taas Iiri õigusele kui kohaldatavale riigisisesele õigusele.

139 Kokkuvõttes tuleb kohaldada Iiri õigust kõikidele lepingulistele suhetele, mis tekkisid üheteistkümne tähtajalise lepingu alusel, mille hageja sõlmis Eulex Kosovo missiooni juhiga ja hiljem selle missiooniga. Seega tuleb esimese nõude aluseks oleva vaidluse eseme üle otsustada nimetatud õiguse, mitte Belgia õiguse alusel, millele hageja tugines alguses.

2) Käesolevas asjas kohaldatav Iiri materiaaltööõigus, millega võetakse üle tähtajaliste lepingute raamkokkuleppe klausel 5

140 Nagu nähtub eespool punktidest 96–98, kehtestas liidu seadusandja direktiivi 1999/70 lisas olevat tähtajaliste lepingute raamkokkulepet rakendades, lähtudes õiguste kuritarvitamise keelu üldpõhimõttest, õigusliku raamistiku, mille eesmärk on vältida järjestikuste tähtajaliste töölepingute või töösuhete kasutamisest tulenevat õiguste kuritarvitamist.

141 Tähtajaliste lepingute raamkokkuleppe klauslis 5, mis käsitleb „[m]eetme[i]d kuritarvituste vältimiseks“, on sätestatud:

„1. Järjestikuste tähtajaliste töölepingute või töösuhete kasutamise võimaliku kuritarvitamise vältimiseks kehtestavad liikmesriigid, olles kooskõlas siseriikliku õiguse, kollektiivlepingute või praktikaga konsulteerinud tööturu osapooltega, ja/või tööturu osapooled konkreetsete sektorite ja/või töötajakategooriate vajadusi arvestades ühe või mitu järgmistest meetmetest, juhul kui kuritarvituste vältimiseks puuduvad samaväärsed juriidilised meetmed:

a) objektiivsed alused, mis õigustaksid selliste töölepingute või töösuhete uuendamist;

b) järjestikuste tähtajaliste töölepingute või töösuhete maksimaalne kogukestus;

c) selliste töölepingute või töösuhete uuendamiste arv.

2. Liikmesriigid, olles konsulteerinud tööturu osapooltega, ja/või tööturu osapooled määravad vajaduse korral kindlaks, millistel tingimustel tähtajalisi töölepinguid või töösuhteid:

a) loetakse järjestikusteks;

b) loetakse määramata tähtajaga töölepinguteks või töösuheteks.“

142 Tähtajaliste lepingute raamkokkuleppe klausli 5 punkti 1 eesmärk on rakendada ühte selle raamkokkuleppega taotletavatest eesmärkidest, see tähendab reguleerida järjestikuste tähtajaliste töölepingute või -suhete kasutamist, mida käsitatakse töötajate kahjuks toimuva kuritarvitamise võimaliku allikana, kehtestades selleks teatava arvu minimaalseid kaitsesätteid, mille eesmärk on vältida töötajate olukorra kindlusetumaks muutumist (vt 26. jaanuari 2012. aasta kohtuotsus Kücük, C-586/10, EU:C:2012:39, punkt 25 ja seal viidatud kohtupraktika).

143 Nii kohustab see tähtajaliste lepingute raamkokkuleppe säte liikmesriike kehtestama järjestikuste tähtajaliste töölepingute või -suhete kasutamise võimaliku kuritarvitamise vältimiseks tõhusalt ja siduvalt vähemalt ühe nendest meetmetest, mis on selles sättes loetletud, kui riigisiseses õiguses ei ole ette nähtud samaväärseid juriidilisi meetmeid. Selle klausli punkti 1 alapunktides a–c loetletud kolm meedet puudutavad vastavalt objektiivseid aluseid, mis õigustavad selliste töölepingute või -suhete uuendamist, selliste järjestikuste töölepingute või -suhete maksimaalset kogukestust ning uuendamiste arvu (vt 26. jaanuari 2012. aasta kohtuotsus Kücük, C-586/10, EU:C:2012:39, punkt 26 ja seal viidatud kohtupraktika).

144 Direktiiv 1999/70 võeti Iiri õiguskorda üle 2003. aasta seadusega. See seadus jõustus 14. juulil 2003.

145 2003. aasta seaduse artikliga 9 võeti üle tähtajaliste töölepingute raamkokkuleppe klausel 5. Selle artikli lõige 1 näeb ette, et tähtajalist lepingut töötajaga, kelle kolmas järjestikune tööaasta ühe tööandja – või temaga seotud tööandja – juures lõppes selle seaduse vastuvõtmise päeval või pärast seda, saab pikendada vaid üks kord maksimaalselt üheks aastaks. Vastavalt nimetatud seaduse artikli 9 lõikele 3 on lõikega 1 vastuolus olevad töölepingu tingimused kehtetud ning tööleping loetakse sõlmituks tähtajatult.

146 2003. aasta seaduse artikli 9 lõike 4 kohaselt võib tööandja objektiivsetel alustel siiski teha erandeid nimetatud artikli lõigetest 1–3 tulenevatest kohustustest. Artiklis 7 on selgitatud, mida pidada objektiivseteks alusteks. Viimati nimetatud artiklis on sätestatud, et „[p]õhjust ei peeta objektiivseks põhjuseks käesoleva osa mis tahes sätte kohaldamisel, kui see põhineb muudel kaalutlustel kui asjaomase töötaja staatus tähtajalise töötajana ja kui selle töötaja ebasoodsam kohtlemine, mis sellega kaasneb (mis võib hõlmata tähtajalise töötaja lepingu pikendamist uuesti tähtajaliselt), on mõeldud selleks, et saavutada tööandja õiguspärane eesmärk, ning selline kohtlemine on selleks sobiv ja vajalik“. Teisisõnu peab viidatud alus sisuliselt selleks, et see oleks objektiivne, põhinema kaalutlustel, mis ei ole töötajaga seotud, ning tähtajalisest lepingust tulenev ebasoodsam kohtlemine peab olema suunatud tööandja õiguspärase eesmärgi saavutamisele sobival ja vajalikul viisil.

3) Iiri tööõiguse kohaldamine üheteistkümne tähtajalise lepingu tähtajatuks lepinguks ümberkvalifitseerimise nõudele

147 Hageja vastuses esimesele menetlust korraldavale meetmele, milles tal paluti muu hulgas esitada oma seisukohad Iiri õiguse võimaliku kohaldamise kohta, jäi hageja oma nõude juurde kvalifitseerida üksteist tähtajalist lepingut ümber tähtajatuks lepinguks. Ta väitis sellega seoses, et puuduvad objektiivsed, üldised ja eelarvelised alused, mis võiksid põhjendada üheteistkümne tähtajalise lepingu sõlmimist, ning et kohtupraktikast tuleneb, et kuna tema töö Eulex Kosovo

missiooni juures kattis püsivaid ja pikaajalisi vajadusi, oli nende lepingute sõlmimine kuritarvituslik, mistõttu tuleb need tähtajalised lepingud ümber kvalifitseerida tähtajatuks lepinguks.

148 Täpsemalt, mis puudutab objektiivseid aluseid, millele Eulex Kosovo missioon tugines üheteistkümne tähtajalise lepingu sõlmimise õigustamiseks, siis vaidleb hageja vastu sellele, et missioon oli järjepidevalt piiratud oma volituste kestusega, seda enam, et asjaomaste tähtajaliste lepingute kestus ei olnud seatud sõltuvusse nende volituste kestusest. Ta lisab, et hageja lepingulist suhet oleks olnud võimalik sõlmida tähtajatult, kuna missioonide pikendamise otsustusmenetluse korraldus võimaldas täielikult ette teatada tähtaja jooksul, mis on kohaldatav tähtajatu lepingu suhtes.

149 Eulex Kosovo missioon, keda toetavad teised kostjad, leiab sisuliselt, et üheteistkümne tähtajalise lepingu sõlmimist põhjendavad objektiivsed alused.

150 Käesolevas asjas peab Üldkohus viimases tähtajalises lepingus sisalduva vahekohtuklausli alusel hindama lähtuvalt 2003. aasta seaduse, millega võetakse üle tähtajaliste lepingute raamkokkuleppe klausel 5, artikli 9 sätteid arvestades, kas hageja nõue kvalifitseerida üksteist tähtajalist lepingut ümber tähtajatuks lepinguks on põhjendatud. Kohtuasja toimikust ega poolte argumentidest ei nähtu, et 2003. aasta seadus ei ole kooskõlas direktiiviga 1999/70 või isegi õiguste kuritarvitamise keelu üldpõhimõttega.

151 Esiteks on selge, et hageja võeti Eulex Kosovo missiooni teenistusse just ühismeetme 2008/124 artikli 9 lõike 3 esimese lause alusel. Selle artikli kohaselt võis Eulex Kosovo missioon vajaduse korral võtta lepingulisel alusel tööle rahvusvahelisi tsiviilisikkoosseisu liikmeid ja kohalikke isikkoosseisu liikmeid. Seevastu, kuna selles ühismeetmes ei ole selle kohta täpsustusi, pidi missiooni juht ja seejärel missioon, kui viimasele anti 2014. aastal õigusvõime, otsustama hagejale pakutud lepingu liigi üle. Nii otsustati kogu lepingulise suhte jooksul pakkuda talle sõlmimiseks järjestikuseid tähtajalisi lepinguid.

152 Teiseks tuleneb liidu kohtu praktikast, et asjaomased ametiasutused peavad iga üksikjuhtumi korral uurima kõiki juhtumi asjaolusid, võttes eeskätt arvesse sama isikuga või sama töö tegemiseks sõlmitud selliste järjestikuste töölepingute arvu, et välistada tähtajaliste töölepingute või -suhete – isegi kui need on näiliselt sõlmitud rahuldamaks vajadust asendavate töötajate järele – kuritarvituslikku kasutamist tööandjate poolt. Isegi kui selle objektiivse aluse hindamisel, millele tuginetakse, tuleb lähtuda viimase sõlmitud töölepingu pikendamisest, võib varem sama tööandjaga sõlmitud seda tüüpi järjestikuste töölepingute olemasolu, arv ning kestus osutuda selle igakülgse hindamise raames asjakohaseks (vt 26. jaanuari 2012. aasta kohtuotsus Kücük, C-586/10, EU:C:2012:39, punkt 40 ja seal viidatud kohtupraktika).

153 Vaidlust ei ole selles, et hageja töötas Eulex Kosovo missiooni juures IT-juhina (*IT Officer*) üheteistkümne tähtajalise lepingu alusel, mis sõlmiti järjestikku 5. aprillist 2010 kuni 14. novembrini 2014. Toimiku materjalidest nähtub, et kaheksanda tähtajalise lepingu täitmise kestel, mis ise lõppes 14. juunil 2013, sai täis kolm aastat töösuhte algusest. Vastavalt 2003. aasta seaduse artikli 9 lõikele 1 ei kestnud aga üheksas tähtajaline leping, mis sõlmiti ajavahemikuks 15. juunist 2013 kuni 14. juunini 2014, rohkem kui üks aasta. Järelikult kehtis viimati nimetatud kuupäevast keeld sõlmida uusi tähtajalisi lepinguid. Seega tulnuks kümnes tähtajaline leping põhimõtteliselt ümber kvalifitseerida tähtajatuks lepinguks, välja arvatud juhul, kui 2003. aasta seaduse artikli 9 lõike 4 kohaselt esinesid objektiivsed alused, mis võisid põhjendada tähtajalise lepingu sõlmimist.

154 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast ilmneb, et mõistet „objektiivsed alused“ tähtajaliste lepingute raamkokkuleppe klausli 5 punkti 1 alapunkti a tähenduses tuleb mõista nii, et sellega on mõeldud täpseid ja konkreetseid asjaolusid, mis iseloomustavad kindlaksmääratud tegevust ning on loomult sellised, et õigustaksid järjestikuste tähtajalise lepingute kasutamist selles konkreetses olukorras. Sellised asjaolud võivad tuleneda eelkõige tööülesannete eripärast, mille täitmiseks on sõlmitud asjasse puutuvad lepingud, ning nimetatud tööülesannete olemuslikest tunnustest, või kui see on asjakohane, siis liikmesriigi sotsiaalpoliitika õiguspärase eesmärgi taotlemisest (vt 26. jaanuari 2012. aasta kohtuotsus Kücük, C-586/10, EU:C:2012:39, punkt 27 ja seal viidatud kohtupraktika).

155 Seda kohtupraktikat arvestades tuleb kohaldada 2003. aasta seaduse artiklit 7 ja analüüsida, kas vastavalt selle seaduse artiklile 9 olid käesoleval juhul olemas sellised objektiivsed alused, et sõlmida üksteist järjestikust tähtajalist lepingut pärast 14. juunit 2014, see tähendab pärast üheksandat tähtajalist lepingut.

156 Sellega seoses tuleb märkida, et õiguslikku raamistikku ja üldist tööalast konteksti, milles hageja täitis Eulex Kosovo missiooni juures talle pandud ülesandeid, iseloomustas nende ajutine mõõde. See mõõde tuleneb nii missiooni volituste kestusest ja ajavahemikest, mida hõlmasid missiooni kulude katmiseks ette nähtud lähtesummad, kui ka missiooni pädevuse ja tegevusulatuse perioodilisest (uuesti) kindlaksmääramisest ning missiooni juhi volituste kestusest. Seda mõõdet illustreerivad ka Eulex Kosovo missiooni töötajate töölevõtmise tingimused ja kord.

157 Mis puudutab esimesena missiooni volituste kestust, siis tuleb meenutada, et sel ajal kehtinud EL lepingu ja eelkõige selle artikli 14 alusel võttis nõukogu 10. aprillil 2006 vastu ühismeetme 2006/304/ÜVJP, millega asutatakse ELi planeerimisrühm (EUPT Kosovo) seoses ELi võimaliku kriisiohjamise operatsiooniga Kosovos õigusriigi alal ja teistes võimalikes valdkondades (ELT 2006, L 112, lk 19). Nõukogu võttis 11. detsembril 2006 EL lepingu samade sätete alusel vastu ühismeetme 2006/918/ÜVJP, millega muudetakse ühismeedet 2006/304 ja pikendatakse selle kehtivust (ELT 2006, L 349, lk 57) ning milles ta kiitis heaks Kosovos liidu poolt kriisiohjamise kontseptsiooni. Muu hulgas just neid ühismeetmeid arvestades loodigi Eulex Kosovo missioon jätkuvalt EL lepingu artikli 14 alusel ühismeetmega 2008/124. Selle otsuse põhjenduses 10 on meenutatud, et EL lepingu artikli 14 lõige 1 nõuab kogu ühismeetme rakendamise perioodiks ettenähtud rahastamise avaldamist.

158 EL lepingu artikli 14 lõike 1 redaktsiooni kohaselt, mis kehtis Eulex Kosovo missiooni loomise ajal, võttis ühismeetmed vastu nõukogu ja neid kasutati eriolukordades, kus peeti vajalikuks liidu operatiivmeedet. Ühismeetmete puhul määrati kindlaks nende eesmärgid, ulatus, liidule kättesaadavaks tehtavad vahendid, vajaduse korral nende kestus ja rakendamise tingimused.

159 Nii pidi ühismeetme 2008/124 esialgse redaktsiooni artikli 20 teise lõigu esimese lause kohaselt ühismeetme kehtivus lõppema 28 kuud pärast sellise operatsiooniplaani heakskiitmist, mis käib Euroopa Liidu õigusriigimissiooni kohta Kosovos Eulex Kosovo. Selle plaani vastuvõtmise kuupäeva arvestades lõppesid selle ühismeetme esialgsed volitused 14. juunil 2010. Seejärel pikendas nõukogu seda ühismeedet korduvalt ja järgemööda kaheks aastaks.

160 Nii pikendati ühismeetme volitusi esiteks kuni 14. juunini 2012 (nõukogu 8. juuni 2010. aasta otsuse 2010/322/ÜVJP, millega muudetakse ühismeedet 2008/124 ja pikendatakse selle kehtivust (ELT 2010, L 145, lk 13), artikli 1 lõige 10), seejärel kuni 14. juunini 2014 (nõukogu 5. juuni

2012. aasta otsuse 2012/291/ÜVJP, millega muudetakse ühismeedet 2008/124 ja pikendatakse selle kehtivust (ELT 2012, L 146, lk 46), artikli 1 lõige 7) ning viimaks kuni 14. juunini 2016 (otsuse 2014/349 artikli 1 lõige 9).

161 Teiseks, mis puudutab ajavahemikke, mida hõlmasid lähtesummad, mis on toodud ühismeetme 2008/124 artikli 16 „Finantskorraldus" järjestikustes redaktsioonides, siis pidi nõukogu vastavalt selle artikli lõike 1 viimasele lõigule (erinevates redaktsioonides alates otsusest 2010/322 tulenevast redaktsioonist) tegema otsuse Eulex Kosovo missiooni kulude katteks määratava lähtesumma kohta. Need ajavahemikud, mida hõlmasid lähtesummad, illustreerivad ajutist eelarvelist konteksti, milles liit Kosovos tegutses Eulex Kosovo missiooni kaudu.

162 Missiooni loomise ja 2015. aasta esimese poolaasta vahelisel ajavahemikul kulude katmiseks kindlaks määratud lähtesummad, mis esialgu määrati kindlaks ühismeetmega 2008/124 kuni 14. juunini 2009 (ühismeetme 2008/124 artiklid 16 ja 20) ning seejärel nõukogu 9. juuni 2009. aasta ühismeetmega 2009/445/ÜVJP, millega muudetakse ühismeedet 2008/124 (ELT 2009, L 148, lk 33), kuni 14. juunini 2010 (ühismeetme 2009/445 artikli 1 lõige 1), määrati järgmiseks kindlaks nõukogu otsustega kuni 14. oktoobrini 2010 (otsuse 2010/322 artikli 1 lõige 6), seejärel kuni 14. oktoobrini 2011 (nõukogu 15. oktoobri 2010. aasta otsuse 2010/619/ÜVJP, millega muudetakse ühismeedet 2008/124 (ELT 2010, L 272, lk 19), artikkel 1), seejärel kuni 14. detsembrini 2011 (nõukogu 14. oktoobri 2011. aasta otsuse 2011/687/ÜVJP, millega muudetakse ühismeedet 2008/124 (ELT 2011, L 270, lk 31), artikkel 1), seejärel kuni 14. juunini 2012 (nõukogu 24. novembri 2011. aasta otsuse 2011/752/ÜVJP, millega muudetakse ühismeedet 2008/124 (ELT 2011, L 310, lk 10), artikkel 1), seejärel kuni 14. juunini 2013 (otsuse 2012/291 artikli 1 lõige 5), seejärel kuni 14. juunini 2014 (nõukogu 27. mai 2013. aasta otsus 2013/241/ÜVJP, millega muudetakse ühismeedet 2008/124 (ELT 2013, L 141, lk 47)), seejärel kuni 14. oktoobrini 2014 (otsuse 2014/349 artikli 1 lõige 6) ning lõpuks kuni 14. juunini 2015 (nõukogu 29. septembri 2014. aasta otsuse 2014/685/ÜVJP, millega muudetakse ühismeedet 2008/124 (ELT 2014, L 284, lk 51), artikli 1 lõige 3).

163 Kolmandaks, mis puudutab Eulex Kosovo missiooni pädevuse ja tegevusulatuse kindlaksmääramist, siis neid kohandati vastavalt kohapealse olukorra ning liidu ja Kosovo ametiasutuste vaheliste suhete muutumisele.

164 Kõigepealt väljendavad seda ootamatust geopoliitikas ja diplomaatias ühelt poolt ELL artikli 28 lõike 1 teise lõigu sätted, mille kohaselt juhul, kui asjaolud muutuvad ja see mõjutab oluliselt küsimust, mille suhtes on võetud nõukogu otsus, milles on ette nähtud liidu operatiivne tegutsemine, siis vaatab nõukogu läbi selle otsuse põhimõtted ja eesmärgid ning teeb vajalikud otsused. Sama kehtib 2008. aastal Eulex Kosovo missiooni loomise ajal kehtinud redaktsioonis EL lepingu artikli 14 lõike 2 sätete kohta, mis asendati ELL artikli 28 lõike 1 teise lõiguga. Teiselt poolt peegeldab seda ootamatust ka selliste nõukogu eri otsuste põhjendustes, millega muudetakse ühismeedet 2008/124 ja pikendatakse selle kehtivust, korduvalt selle asjaolu meeldetuletamine, et Eulex Kosovo missioon viidi läbi olukorras, mis võib halveneda ja kahjustada esialgu ÜVJP ning hiljem ELL artiklis 21 sätestatud välistegevuse eesmärkide saavutamist.

165 Seejärel pidi nõukogu otsusega 2010/322 muudetud redaktsioonis ühismeetme 2008/124 artikli 19 kohaselt andma hiljemalt kuue kuu möödumisel nimetatud ühismeetme kehtivuse lõppemisest hinnangu, kas missiooni tuleks pikendada. Nii nähtub selle ühismeetme pikendamise kõikide otsuste põhjendustest, et nõukogu mainis poliitika- ja julgeolekukomitee sellekohaseid soovitusi (otsuse 2010/332 põhjendus 3) ning seejärel strateegilisel läbivaatamisel esitatud soovitusi (otsuse 2012/291 põhjendus 3 ja otsuse 2014/349 põhjendus 4).

166 Eulex Kosovo missiooni strateegilise läbivaatamise (CMDP, EEAS 00115/14), mis viidi läbi 2014. aasta jaanuarikuu jooksul (edaspidi „strateegiline läbivaatamine“), esitas Eulex Kosovo missioon oma vastuse lisana A5 teisele menetlust korraldavale meetmele versioonis, mis on osaliselt salastatud. Selle dokumendi alusel otsustas nõukogu otsusega 2014/349 muuta ühismeedet 2008/124 ja pikendada selle kehtivust kuni 14. juunini 2016. Sellega seoses tuleb märkida, et nagu väidab eelkõige Eulex Kosovo missioon, nähtub sellest strateegilisest läbivaatamisest ühelt poolt, et 2013. aastal väljendasid Kosovo ametiasutused soovi, et seoses ühismeetme kehtivuse lõppemisega, mis sel ajal pidi lõppema 14. juunil 2014, algaks protsess, mis lõpetaks sekkumise Kosovo iseseisvusesse. Nii pakkusid need ametiasutused 2013. aasta juulis Kosovo peaministri kantseleile koostatud kirjas, mis kujutas endast strateegilise läbivaatamise I lisa, välja üleminekustrateegia, mille eesmärk oli aidata missioonil anda oma täitevvõim koordineeritult üle asjaomastele Kosovo institutsioonidele ja lõpetada missiooni volitused 2014. aasta juunis. Sellega seoses loetlesid nimetatud ametiasutused selles kirjas teatavaid Eulex Kosovo missiooni tegevusalasid, mis nende enda hinnangul võidakse üle anda Kosovo institutsioonidele.

167 Teiselt poolt soovitati just neid Kosovo ametiasutuste väljendatud soove arvestades selles strateegilises läbivaatamises uuesti määrata kindlaks Eulex Kosovo missiooni tegevuse ulatus. Sellega seoses tehti kõnealuse läbivaatamise punktis 45 eelkõige ettepanek hoida kohalolek kohaliku kohtusüsteemi tasemel minimaalne. Strateegilise läbivaatamise punktis 75 oli seoses missiooni volituste pikendamisega alates 2014. aasta juunist kuni 2016. aasta juunini samuti sõnaselgelt märgitud, et arvestades missioonile usaldatud uusi ülesandeid, on missioon palju väiksem, ja et sellega seoses tehti ettepanek leppida kokku kolme- kuni neljakuuses üleminekuperioodis, mis pidi lõppema 2014. aasta septembris või oktoobris.

168 Lõpuks ilmneb 20. juunil 2014 vastu võetud operatsiooniplaanist muudetud versioonis (9633/6/14 REV 6), mille Eulex Kosovo missioon edastas oma teisele menetlust korraldavale meetmele antud vastuse lisas A7 osaliselt salastatud versioonis, et ühismeetmesse 2008/124 tehtud muudatused põhinesid Kosovo ametiasutuse püüete ja strateegilises läbivaatamises märgitud sellise tõdemuse tasakaalustamisel, mille kohaselt ei ole vaatamata toimunud arengule taotletud eesmärke 2014. aasta juunis saavutatud. Seetõttu oli jaotises 1.2 („Situation Update“) sõnaselgelt märgitud, et missiooni volituste pikendamisel kuni 2016. aasta juunini tuleb luua partnerlus, mille eesmärk on vastata ühtaegu nii Kosovo ametiasutuste soovile tegeleda ise väljakutsetega kui ka soovile tagada üleminek tegevusvaldkondades, kus kokkulepitud eesmärgid olid saavutatud. Selles oli sõnaselgelt täpsustatud, et „kohalikul tasandil omaksvõtmine ja vastutuse võtmine on tulevaste volituste määrav tunnus“. Mis puudutab Eulex Kosovo missiooni sellise ümberkorraldamise rakendamist, mis pidi jõustuma 15. oktoobril 2014, siis nähtub jaotisest 4.2.1 („Transition Phase“), et 15. juunil 2014 algavas ja 14. oktoobril 2014 lõppevas üleminekufaasis pidi missioon ümber korraldatama vastavalt operatsiooniplaani kõnealuse versiooni 1. lisas sisalduvale organisatsiooni struktuuri skeemile. Nimetatud lisast nähtub aga, et mis puudutab tehnilisi teenuseid, siis pidi infotehnoloogia ja tarkvaraarenduse üksus, kuhu kuulus hageja, vähendama *Information Technology Officer*'ide arvu kuuelt neljale.

169 Mis puudutab nimetatud üleminekufaasi suhtes kohaldatavaid põhimõtteid, mis puudutavad Eulex Kosovo missiooni ümberkorraldamise otsuste tagajärgi tema töötajate teenistustingimustele, siis oli ette nähtud, et ametikohtade kaotamise korral igal juhul ei pikendata nendel töökohtadel olevate lepinguliste töötajate lepinguid pärast nende lepingute lõppemist.

170 Neljandaks, mis puudutab järjestikuste missiooni juhtide volituste kestust, siis see selgitab taas tagajärgi, mis tekivad selle ajutise otsustusraamistiku kontekstis, milles liit Kosovos tegutseb Eulex Kosovo missiooni kaudu.

171 Nii kestsid missiooni esimese juhi volitused vastavalt poliitika- ja julgeolekukomitee 7. veebruari 2008. aasta otsuse Eulex/1/2008 Kosovos läbiviidava Euroopa Liidu õigusriigimissiooni Eulex Kosovo juhi ametisse nimetamise kohta (2008/125/ÜVJP) (ELT 2008, L 42, lk 99) artikli 2 teisele lõigule kuni ühismeetme 2008/124 kehtivuse lõppemiseni. Need volitused lõppesid 14. oktoobril 2010, kuna otsus Eulex/1/2008 tunnistati kehtetuks poliitika- ja julgeolekukomitee 27. juuli 2010. aasta otsuse Eulex/1/2010 Kosovos läbiviidava Euroopa Liidu õigusriigimissiooni Eulex Kosovo juhi ametisse nimetamise kohta (2010/431/ÜVJP) (ELT 2010, L 202, lk 10) artikliga 2.

172 Teise missiooni juhi volitused kestsid omakorda kõigepealt otsuse Eulex/1/2010 kohaselt 15. oktoobrist 2010 kuni 14. oktoobrini 2011, seejärel pikendati neid kolm korda, see tähendab kuni 14. juunini 2012 (poliitika- ja julgeolekukomitee 14. oktoobri 2011. aasta otsus Kosovo/1/2011 Kosovos läbiviidava Euroopa Liidu õigusriigimissiooni Eulex Kosovo juhi volituste pikendamise kohta (2011/688/ÜVJP) (ELT 2011, L 270, lk 32)), seejärel kuni 14. oktoobrini 2012 (poliitika- ja julgeolekukomitee 12. juuni 2012. aasta otsus Eulex Kosovo/1/2012 Kosovos läbiviidava Euroopa Liidu õigusriigimissiooni Eulex Kosovo juhi volituste pikendamise kohta (2012/310/ÜVJP) (ELT 2012, L 154, lk 24)) ning lõpuks kuni 31. jaanuarini 2013 (poliitika- ja julgeolekukomitee 12. oktoobri 2012. aasta otsus Eulex Kosovo/2/2012 Kosovos läbi viidava Euroopa Liidu õigusriigimissiooni Eulex Kosovo juhi volituste pikendamise kohta (2012/631/ÜVJP) (ELT 2012, L 282, lk 45)).

173 Kolmanda missiooni juhi volitused kestsid kõigepealt 1. veebruarist 2013 kuni 14. juunini 2014 (poliitika- ja julgeolekukomitee 4. detsembri 2012. aasta otsus Eulex Kosovo/3/2012 Kosovos läbiviidava Euroopa Liidu õigusriigimissiooni Eulex Kosovo juhi ametisse nimetamise kohta (2012/751/ÜVJP) (ELT 2012, L 334, lk 46)) ning seejärel pikendati neid kuni 14. oktoobrini 2014 (poliitika- ja julgeolekukomitee 17. juuni 2014. aasta otsus Eulex Kosovo/1/2014 Kosovos läbiviidava Euroopa Liidu õigusriigimissiooni Eulex Kosovo juhi volituste pikendamise kohta (2014/371/ÜVJP) (ELT 2014, L 180, lk 17)).

174 Mis puudutab viimase tähtajalise lepingu sõlmimist ajavahemikuks 15. oktoobrist kuni 14. novembrini 2014, siis tuleb lisada, et neljas missiooni juht nimetati ametisse ajavahemikuks 15. oktoobrist 2014 kuni 14. juunini 2015 (poliitika- ja julgeolekukomitee 9. oktoobri 2014. aasta otsus Eulex Kosovo/2/2014 Kosovos läbiviidava Euroopa Liidu õigusriigimissiooni Eulex Kosovo juhi ametisse nimetamise kohta (2014/707/ÜVJP) (ELT 2014, L 295, lk 59)).

175 Eeltoodud kaalutlustest nähtub, et Eulex Kosovo missiooni juhi volituste kestus ei olnud mitte ainult piiratud, vaid see oli kindlaks määratud ka eri pikkusega ja ebakorrapärasteks ajavahemikeks. Lisaks asjaolule, et üheksa esimest tähtajalist lepingut sõlmiti hageja ja sel ajal ametis oleva missiooni juhi vahel, tuleb aga märkida, et vastavalt teatise K(2009) 9502 – mis oli algul hageja ja missiooni juhi vahelist lepingulist suhet reguleerivate sätete lahutamatu osa – punkti 4 seitsmendale ja kaheksandale lõigule pidi rahvusvaheliste teenistujate teenistuslepingu kestus olema kooskõlas lepingu tingimustega ÜVJP erinõuniku töölevõtmise puhul, kellega hageja oli lepingu sõlminud. Selles osas on selge, et missiooni iga juht, kellega hageja sõlmis vastavalt üheksa esimest tähtajalist lepingut, oli sel ajal ametis oleva missiooni juhina ÜVJP erinõunik. Kuna Eulex Kosovo missioonil puudus õigusvõime, siis oli põhjendatud, et missiooni juhid sõlmisid rahvusvaheliste lepinguliste töötajate töölevõtmise lepingud. Nagu Eulex Kosovo

missioon meelde tuletab, oli juhtide volituste kestus teatise K(2009) 9502 punkti 4 kohaselt piiratud. Neil asjaoludel ei saanud missiooni juhid põhimõtteliselt sõlmida teenistuslepinguid, mille kestus ületab nende endi lepingute kestust.

176 Seega nähtub eespool punktides 157–175 tehtud järeldustest, et Eulex Kosovo missiooni loomise ja 2014. aasta teise poolaasta vahelisel ajavahemikul pikendati missiooni kui tsiviilkriisiohjemissiooni volitusi, milleks esialgu oli määratud 28 kuud, seejärel kolm korda kaheks aastaks. Lisaks olgu märgitud, et nii ajavahemikud, mida hõlmasid kulude katmiseks mõeldud lähtesummad, kui ka missiooni erinevate juhtide volitused olid kindlaks määratud üksteisele järgnevateks, ebakorrapärasteks ja ebaühtlasteks ajavahemikeks. Mis lisaks puutub pädevuse ja missiooni tegevusulatuse kindlaksmääramisse, siis see muutus vastavalt talle antud volituste rakendamises toimunud arengule, olukorrale operatsioonide toimumiskohas ning liidu ja Kosovo ametiasutuste vahelistele suhetele.

177 Peale selle tuleb lisada, et Eulex Kosovo missiooni töötajate töölevõtmise tingimuste ja korra kohta on ühismeetme 2008/124 artikli 9 lõike 2 esimeses lauses sätestatud, et „Eulex Kosovo koosneb peamiselt liikmesriikide või [liidu] institutsioonide lähetatud isikkoosseisust“. Sama artikli lõike 2 teise lause kohaselt pidi iga liikmesriik või liidu institutsioon katma oma isikkoosseisu lähetamisega seotud kulud, sealhulgas sõidukulud missiooni toimumiskohta ja tagasi, töötasud, tervisekindlustuse ja hüvitised. Sama artikli lõike 3 esimese lause kohaselt võib missioon vajaduse korral võtta lepingulisel alusel tööle muu hulgas ka rahvusvahelisi tsiviilisikkoosseisu liikmeid, kui liikmesriikide lähetatud töötajad ei taga nõutavate ülesannete täitmist.

178 Seega tuli Eulex Kosovo missiooni töötajaid eelisjärjekorras tööle võtta liikmesriikide või liidu institutsioonide töötajate lähetamise teel. Üksnes teise võimalusena, kui lähetatud töötajad ei suutnud täita teatud ülesandeid, mis olid vajalikud selle missiooni täitmiseks, võis missioon võtta tööle rahvusvahelisi tsiviilisikkoosseisu liikmeid ja kohalikke isikkoosseisu liikmeid.

179 Need Eulex Kosovo missiooni töötajate teenistustingimused olid põhjendatud selle missiooni volituste ajutise laadiga, kuna nagu nähtub eelkõige eespool punktidest 163, 166 ja 177, võis missiooni – olenemata selle kestusest ja eesmärgist – alati muuta või isegi Kosovo ametiasutuste poolt lõpetada. Need asjaolud, mis on omased ÜVJP raames loodud sellisele tsiviilkriisiohjemissioonile nagu Eulex Kosovo missioon, õigustavad seda, et tema töötajad võetakse tööle ennekõike liikmesriikide töötajate või liidu institutsioonide teenistujate lähetamise teel. Nimelt oleks ühelt poolt juhul, kui selle missiooni volitusi ei pikendata või need oleksid missiooni läbiviimise kestel katkenud, olnud võimalik viivitamatult lõpetada liikmesriikide või liidu institutsioonide lähetatud isikkoosseisu lähetus missiooni juures, ilma et missioonile oleks tekkinud halduslikud ja eelarvelised tagajärjed, mis on selle ajutise mõõtmega vastuolus.

180 Seega, kuna hageja ei olnud liikmesriigi või liidu institutsiooni lähetatud töötaja, olid ülesanded, mida võis talle anda, sõltumata nende konkreetsest eesmärgist, tingimata ja otseselt seotud nii ootamatustega rahvusvahelistes suhetes, millest sõltusid Eulex Kosovo missiooni kohapeale jäämine, selle pädevused ja tegevusulatus ning selle rahastamine, kui ka liikmesriikide võimekusega – mis oma olemuselt oli muutuv – lähetada liikmesriigi töötajaid, kes on võimelised vastama missiooni vajadustele. Need missiooni töötajate teenistustingimused ja töölevõtutingimused, mis on tihedalt ja otseselt seotud missiooni ajutise laadiga, kujutavad endast samuti objektiivseid põhjuseid õigustamaks otsust pakkuda rahvusvahelise tsiviilisikkoosseisu liikmetele tähtajalisi lepinguid.

181 Järelikult, arvestades kõigi nende parameetrite ajutist loomust, väidab hageja ekslikult ühest küljest, et Eulex Kosovo missiooni juures ülesannete täitmiseks oleks talle võinud teha ettepaneku sõlmida tähtajatu leping, mis sisaldab lepingu lõpetamise klauslit, kui missiooni volitused lõppevad, ning teisest küljest, et tema töökoha eesmärk oli rahuldada püsivaid ja pikaajalisi vajadusi. Kõikide missiooni töötajate, sealhulgas rahvusvaheliste tsiviiltöötajate tööväljavaated sõltusid nimelt otsusest missiooni säilitamise kohta, arvestades geopoliitilisi tegureid, ning sellisel juhul olid need sõltuvuses missiooni volitustest tulenevast pädevusest ja tegevusulatusest. Seega määrab asjaomase üksuse olemus ise – kuna missioon on mõeldud lõpuks kehtivuse kaotama ning sõltub selles konkreetses kontekstis üksnes finantseeringutest, mille eelarvepädev asutus talle annab vastavalt tema pädevusele ja tegevusulatusele, nagu need oli kindlaks määranud poliitiline organ – paratamatult kindlaks tema töötajate teenistustingimuste ajutisuse ning põhimõtteliselt kuni üheksanda tähtajalise lepinguni missiooni juhi volituste kestuse, kellega olid lepingud algul sõlmitud.

182 Seega ei saanud Eulex Kosovo missiooni poolt või nimel rahvusvaheliste tsiviiltöötajatega sõlmitud lepingute kestus mingil juhul ületada missiooni erinevate volituste kehtivuse lõppemist ega eelkõige ja põhimõtteliselt nende ajavahemike lõppu, mida hõlmasid lähtesummad.

183 Käesoleval juhul on aga hageja ja missiooni juhi vahel sõlmitud esimese üheksa tähtajalise lepingu lõppemise kuupäev ning hageja ja missiooni enda vahel sõlmitud kümnenda tähtajalise lepingu lõppemise kuupäev alati langenud kokku missiooni volituste kehtivuse või lähtesummadega hõlmatud ajavahemike või missiooni juhtide volituste lõppemisega, mistõttu nende tähtajaliste lepingute kasutamine on vajalik ja sobiv meede, nagu nähtub järgmistest järeldustest:

– esimese tähtajalise lepingu lõppemine, mis pidi toimuma 14. juunil 2010, langes kokku ühismeetmetes 2008/124 ja 2009/445 ette nähtud missiooni volituste kehtivuse lõppemisega ning ühismeetmes 2009/445 kindlaks määratud lähtesummadega hõlmatud ajavahemiku lõppemisega;

– teise tähtajalise lepingu lõppemine, mis pidi toimuma 14. oktoobril 2010, langes kokku otsuses 2010/322 kindlaks määratud lähtesummadega hõlmatud ajavahemiku lõppemisega;

– kolmanda tähtajalise lepingu lõppemine, mis pidi toimuma 14. oktoobril 2011, langes kokku otsuses 2010/619 kindlaks määratud lähtesummadega hõlmatud ajavahemiku lõppemisega ja otsuses 2010/431 kindlaks määratud missiooni juhi volituste lõppemisega;

– neljanda tähtajalise lepingu lõppemine, mis pidi toimuma 14. detsembril 2011, langes kokku otsuses 2011/687 kindlaks määratud lähtesummadega hõlmatud ajavahemike lõppemisega;

– viienda tähtajalise lepingu lõppemine, mis pidi toimuma 14. juunil 2012, langes kokku otsuses 2010/322 ette nähtud missiooni volituste kehtivuse lõppemisega, otsuses 2011/752 kindlaks määratud lähtesummadega hõlmatud ajavahemiku lõppemisega ja otsuses 2011/688 kindlaks määratud missiooni juhi volituste lõppemisega;

– kuuenda tähtajalise lepingu lõppemine, mis pidi toimuma 14. oktoobril 2012, langes kokku otsuses 2012/310 kindlaks määratud missiooni juhi volituste lõppemisega;

– seitsmenda tähtajalise lepingu lõppemine, mis pidi toimuma 31. jaanuaril 2013, langes kokku otsuses 2012/631 kindlaks määratud missiooni juhi volituste lõppemisega;

– kaheksanda tähtajalise lepingu lõppemine, mis pidi toimuma 14. juunil 2013, langes kokku otsuses 2012/291 kindlaks määratud lähtesummadega hõlmatud ajavahemiku lõppemisega;

– üheksanda tähtajalise lepingu lõppemine, mis pidi toimuma 14. juunil 2014, langes kokku otsuses 2012/291 ette nähtud missiooni volituste lõppemisega, otsuses 2013/241 kindlaks määratud lähtesummadega hõlmatud ajavahemiku lõppemisega ja otsuses 2012/751 kindlaks määratud missiooni juhi volituste lõppemisega;

– kümnenda tähtajalise lepingu lõppemine, mis pidi toimuma 14. oktoobril 2014, langes kokku otsuses 2014/349 kindlaks määratud lähtesummadega hõlmatud ajavahemiku lõppemisega.

184 Kokkuvõttes, arvestades hageja ja Eulex Kosovo missiooni vahelise lepingulise suhte ajutist mõõdet, mis oli tihedalt seotud Eulex Kosovo missiooni volituste kindlaksmääramise ning täitmise täpsete ja konkreetsete asjaoludega, tuleb tõdeda, et käesoleva juhtumi asjaoludel esinesid objektiivsed alused, mis õigustasid seda, et pärast 14. juunit 2014 – ehk pärast üheksanda tähtajalise lepingu sõlmimist – kasutati järjestikuseid tähtajalisi lepinguid, et võtta hageja selle missiooni juures tööle rahvusvahelise tsiviilisikkoosseisu liikmena. Seega, vastupidi sellele, mida väidab hageja, tehti talle ettepanek sõlmida kümme esimest tähtajalist lepingut, ilma et oleks esinenud kuritarvitamist.

185 Mis puudutab objektiivseid aluseid, mis võivad 2003. aasta seaduse artikli 9 kohaselt õigustada üheteistkümnenda tähtajalise lepingu sõlmimist hageja ja Eulex Kosovo missiooni vahel, siis hagejale teatati 26. juuni 2014. aasta kirjas sõnaselgelt, et pärast seda, kui liikmesriigid tegid 24. juunil 2014 otsuse Eulex Kosovo missiooni ümberkorraldamise kohta, kaotatakse pärast 14. novembrit 2014 IT-juhi (*IT Officer*) ametikoht, millel hageja töötas alates Eulex Kosovo missiooni juures töölevõtmisest, mistõttu tema lepingut pärast seda kuupäeva ei pikendata. See teave edastati seega hagejale ametlikult veidi vähem kui viis kuud enne seda, kui tema töövõimalused selle missiooni juures 14. novembril 2014 lõppesid, ja veidi vähem kui neli kuud enne kümnenda tähtajalise lepingu lõppemist, mis pidi toimuma 14. oktoobril 2014. Lisaks on selles kirjas sõnaselgelt esile toodud alused, miks pärast 14. novembrit 2014 ei saa talle teha ettepanekut sõlmida missiooni juures töölevõtmiseks uus teenistusleping nende tööülesannete täitmiseks, mida ta siiani täitis oma töösuhetes missiooniga.

186 Selles konkreetses kontekstis, mis on otseselt ja tihedalt seotud Eulex Kosovo missiooni ümberkorraldamisega 2014. aasta juunis, tegi Eulex Kosovo missioon kümnenda tähtajalise lepingu lõpus 14. oktoobril 2014 vastavalt 26. juuni 2014. aasta kirjale ettepaneku sõlmida hagejaga viimane tähtajaline leping ajavahemikuks 15. oktoobrist kuni 14. novembrini 2014. Hageja oli seega täiesti teadlik põhjustest, miks ja millistel tingimustel talle viimast tähtajalist lepingut pakuti, ning asjaolust, et arvestades missiooni ümberkorraldamist ja sellest tulenevalt tema senise töökoha kaotamist, ei olnud mingit väljavaadet pikendada tema lepingut nende tööülesannete täitmiseks, mida ta täitis. See konkreetne asjaolu illustreerib ilmekalt väga ajutist ja juhuslikku mõõdet, mis iseloomustab sellise ÜVJP missiooni nagu Eulex Kosovo laadi ja sellest tulenevalt ka missiooni enda olemasolu. Peale selle, et artiklisse 21 oli lisatud liidu kohut nimetav vahekohtuklausel, ei erinenud selle lepingu sätted nendest, mis sisaldusid kümnendas tähtajalises lepingus.

187 Eespool punktides 185 ja 186 toodud järeldustest nähtub, et lisaks objektiivsetele alustele, mis on seotud Eulex Kosovo missiooni volituste ajutise laadi ja pideva muutumisega seoses selle kestuse, sisu ja rahastamisega, mis õigustasid esimese kümne tähtajalise lepingu sõlmimist, olid olemas muud objektiivsed alused, mis põhinevad konkreetsel kontekstil, et põhjendada veelgi täpsemalt

ja üksikasjalikumalt missiooni otsust teha hagejale ettepanek sõlmida viimane tähtajaline leping ainult üheks kuuks. Selline ettepanek oli vajalik ja sobiv vahend nende vajaduste rahuldamiseks, mille jaoks lepinguline suhe oli sõlmitud, arvestades neid objektiivseid aluseid. Nimelt langes nimetatud tähtajalise lepingu lõppemise kuupäev kokku kuupäevaga, mil tema senine töökoht tuli kaotada nõukogu otsustatud missiooni ümberkorraldamise raames ja selle otsuse missiooni poolt elluviimise raames ning milleks oli 15. november 2014.

188 Järelikult esinesid kõigepealt objektiivsed alused, mis õigustasid vastavalt 2003. aasta seaduse artiklile 9 üheteistkümne tähtajalise lepingu sõlmimist. Seega tehti hagejale ettepanek sõlmida viimane tähtajaline leping, ilma et oleks esinenud kuritarvitamist. Seejärel ja sellest tulenevalt tuleb märkida, et arvestades eespool punktides 184 ja 187 toodud kaalutlusi, tuleb üheteistkümne tähtajalise lepingu üheks tähtajatuks lepinguks ümberkvalifitseerimise nõue jätta põhjendamatuse tõttu rahuldamata. Lõpuks, vastavalt eespool punktis 82 toodud kaalutlustele tuleb samuti rahuldamata jätta hageja ja kahe esimese missiooni vahel sõlmitud tähtajaliste lepingute ümberkvalifitseerimise nõue, millele on viidatud eespool punktides 1 ja 2.

189 Hageja täiendavad argumendid ei sea seda järeldust kahtluse alla. Nii on see esiteks argumendi puhul, et lepinguline suhe kvalifitseeritakse automaatselt ümber tähtajatuks lepinguks, kuna üheteistkümne tähtajalise lepingu allkirjastamine toimus alati pärast tema tööle asumist.

190 Kuigi on selge, et kõik üksteist tähtajalist lepingut allkirjastati pärast nende jõustumist, piisab tõdemisest, et norm, millele tugineb hageja, tuleneb Belgia 3. juuli 1978. aasta töölepinguseaduse (loi belge du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail; *Moniteur belge*, 22.8.1978, lk 9277) artiklist 9. Nagu on tõdetud eespool punktis 139, on käesolevas kohtuasjas kohaldatav Iiri õigus, mis ei sisalda isegi sisuliselt sarnast lepingu vorminõuet. Seetõttu ei ole kõnealune argument põhjendatud.

191 Teiseks tuleb tagasi lükata ka argument, et kuna hagejat ei teavitatud kõigist lepingute lahutamatuks osaks olevatest dokumentidest ja eelkõige teatisest K(2009) 9502, ei olnud hageja enne esimese tähtajalise lepingu allkirjastamist teadlik oma maksualastest ja sotsiaalsetest õigustest. Ta väidab sellega seoses, et kuna üheteistkümne tähtajalise lepingu suhtes kohaldatava õigusliku raamistiku kohta puudus teadlik nõusolek ja teave, siis on need kehtetud, mistõttu ka sel põhjusel tuleb lepinguline suhe ümber kvalifitseerida üheks tähtajatuks lepinguks.

192 Eulex Kosovo missioon ei nõustu sellega, et hageja nõusolek oli õigusvastane.

193 Mis puudutab seda, et hagejat väidetavalt ei teavitatud enne esimese tähtajalise lepingu allkirjastamist oma maksualastest ja sotsiaalsetest õigustest, siis nagu on tõdetud eespool punktis 113, edastati talle teatis K(2009) 9502 tegelikult enne selle lepingu allkirjastamist.

194 On selge, et selles teatises, mis oli hageja ja Eulex Kosovo missiooni juhi vahel sõlmitud üheksa esimese tähtajalise lepingu lahutamatu osa, oli lisaks töösuhtele kohaldatavatele õigusnormidele sõnaselgelt mainitud ka kõiki hageja sotsiaalseid ja maksualaseid õigusi. Lisaks tuleb kõigepealt märkida, et 9. veebruari 2010. aasta e-kirjas, millega edastati talle teatis K(2009) 9502 (vt eespool punkt 113), täpsustas missiooni personaliosakond menetlust ja korda, mida kohaldatakse muu hulgas tema palgaastme ja palga kindlaksmääramiseks, et teha talle tööpakkumine. Seejärel saatis hageja selleks missioonile elukoha deklareerimise vormi, mis oli nõuetekohaselt täidetud ja kandis 22. veebruari 2010. aasta kuupäeva. Lõpuks olgu märgitud, et seejärel andis missioon 18. märtsi 2010. aasta e-kirjaga hagejale ühelt poolt nende dokumentide põhjal, mille ta oli 9. veebruari 2010. aasta e-kirja järel edastanud, teada kategooriast, kuhu kuulub tema töökoht, tema

palgaastmest ja -järgust, tema palgast ja muudest tasudest, tööajast ja -graafikust missiooni juures, tema puhkusega seotud õigustest ja kõrge riskiga kindlustusest, mis oli talle tagatud. Teiselt poolt palus ta hagejal võtta vastu 18. märtsi 2010. aasta e-kirjale lisatud tööpakkumine ja edastada tema saabumise täpne kuupäev, täpsustades samas, et tal on õigus enne küsida kogu teavet, mida ta tarvilikuks peab. Hageja tagastas selle tööpakkumise, milles olid täpsustatud tema töökoht, palgaaste, töötasu ning esialgse tähtajalise lepingu lõppemise kuupäev, allkirjastatult ning see kandis 25. märtsi 2010. aasta kuupäeva.

195 Kõigist eeltoodud järeldustest nähtub, et hageja sõlmis Eulex Kosovo missiooniga esimese tähtajalise lepingu, olles täielikult teadlik oma teenistustingimustest ning sotsiaalsetest ja maksualastest õigustest. Lisaks ei ole hageja oma menetlusdokumentides väitnud, et dokumente, mis olid lisatud ülejäänud kümnele järjestikusele tähtajalisele lepingule, mis ta hiljem missiooniga sõlmis, temale ei antud. Mis puudutab viimast tähtajalist lepingut, siis nagu on märgitud eespool punktis 138, sisaldusid hageja sotsiaalseid ja maksuõigusi puudutavad andmed lepingu enda sätetes. Viimati nimetatud tähtajalisele lepingule oli lisatud üksnes tema ametikoha kirjeldus, palgaastmestik ja teenistuja identifitseerimise vorm („Beneficiary form“ või „Designation form“).

196 Kolmandaks ei ole põhjendatud ka hageja argument 2003. aasta seaduse artikli 8 lõike 2 rikkumise kohta.

197 Sellega seoses, nagu on märgitud eespool punktis 87, väidab hageja, et 2003. aasta seaduse artikli 8 sätete rikkumine toob iseenesest kaasa tähtajaliste lepingute ümberkvalifitseerimise tähtajatuks lepinguks. Vastuseks kolmanda menetlust korraldava meetme raames esitatud uuele küsimusele märkis hageja samuti sõnaselgelt, et tema nõue hüvitada lepinguline kahju, mis on seotud tema töösuhte õigusvastase lõppemisega, põhineb missioonide juures tema lepingulise suhte ümberkvalifitseerimisel „[2003. aasta seaduse artikli 9] kohaldamise“ alusel.

198 2003. aasta seaduse artikli 8 lõike 2 kohaselt peab tööandja juhul, kui ta teeb ettepaneku tähtajalise lepingu pikendamiseks, teavitama kirjalikult töötajat hiljemalt lepingu pikendamise kuupäevaks tähtajalise lepingu sõlmimist õigustavatest objektiivsetest alustest ja tähtajatu lepingu sõlmimise ettepaneku tegemata jätmisest. Nimetatud seaduse artikli 8 lõikes 4 on ette nähtud, et kui tööandja on jätnud selle teabe kirjalikult esitamata või kui see teave on ebamäärane ja mitmeti mõistetav, tuleb juhtumi asjaoludest teha õiged ja õiglased järeldused.

199 Kõigepealt tuleb ühest küljest tõdeda, et kuigi 2003. aasta seaduse artikli 8 lõikes 4 on ette nähtud, et kui rikutakse selle artikli lõikes 2 ette nähtud eelneva kirjaliku teavitamise kohustust, tuleb käesoleva juhtumi asjaoludest teha õiged ja õiglased järeldused, ei ole Iiri seadusandja seevastu ette näinud, et niisugused järeldused võivad seisneda kõnealuste tähtajaliste lepingute ümberkvalifitseerimises tähtajatuks lepinguks. Need sätted erinevad selles suhtes 2003. aasta seaduse artikli 9 lõike 3 sätetest, millest nähtub, et seadusandja nägi sõnaselgelt ette, et viimati nimetatud artikli lõigete 1 ja 2 rikkumise korral kvalifitseeritakse asjaomane tähtajaline leping ümber tähtajatuks lepinguks.

200 Teisest küljest tuleneb Iiri kohtute praktikast ja eelkõige Labour Courti (töökohus, Iirimaa) 24. veebruari 2009. aasta kohtuotsusest National University of Ireland Maynooth *vs.* Dr. Ann Buckley (FTD092), mille kohta pooltel paluti esitada oma võimalikud seisukohad kolmanda menetlust korraldava meetme raames, et kui kohaldada 2003. aasta seaduse artikli 8 lõike 4 sätteid, siis on nende kohtute tehtud õiged ja õiglased järeldused 2003. aasta seaduse artikli 8 lõike 2 rikkumise korral, kui esinevad tähtajalise lepingu sõlmimist õigustavad objektiivsed alused, rahalise hüvitise vormis.

201 Mis seejärel puudutab 2003. aasta seaduse artikli 8 lõike 2 väidetavat rikkumist käesolevas asjas, siis võib tõepoolest asuda seisukohale, et üheteistkümnenda tähtajalise lepingu sõlmimisel, mille täitmist alustati 15. oktoobril 2014, järgiti eelneva kirjaliku teavitamise nõudeid, kusjuures teave ei olnud ebamäärane või mitmeti mõistetav. Eulex Kosovo missioon selgitas 26. juuni 2014. aasta kirjas selgelt ja üheti mõistetavalt, et hageja ametikoha kaotamise tõttu alates 15. novembrist 2014 saab missioon talle teha ettepaneku sõlmida kümnenda tähtajalise lepingu lõppemisel ainult veel üks viimane tähtajaline leping. Nagu nähtub eespool punktidest 185–187, on viidatud alus, kuna see on otseselt seotud missiooni enda olemust iseloomustavate ajateguritega, objektiivne alus 2003. aasta seaduse artikli 7 tähenduses.

202 Vastupidi Eulex Kosovo missiooni väidetele ja nagu väidab hageja oma vastuses kolmandale menetlust korraldavale meetmele, ei nähtu siiski ei teise kuni kümnenda tähtajalise lepingu sätetest, sealhulgas nendele lisatud dokumentidest, ega ka kuuest PERist, et see missioon oleks hagejale ametlikult ja konkreetselt vastavalt 2003. aasta seaduse artikli 8 lõikele 2 edastanud kirjalikult ja enne pikendatud tähtajaliste lepingute kehtima hakkamist objektiivsed alused, mille tõttu talle pakuti nende tähtajaliste lepingute sõlmimist ja mistõttu talle ei saanud pakkuda tähtajatu lepingu sõlmimist. Eulex Kosovo missioon tugineb sellega seoses teabele, mis tema sõnul sisaldus kõnealustes PERides ja tähtajalistele lepingutele lisatud dokumentides, mis puudutavad Eulex Kosovo missioonile iseloomulikke ajategureid, see tähendab eelkõige missiooni või järjestikuste juhtide volituste piiratud kestust või korrapäraselt eraldatud eelarve piiratud kestust.

203 Tuleb aga tõdeda, et ühelt poolt on selge, et teine kuni kümnes tähtajaline leping ei olnud allkirjastatud enne nende vastavat jõustumise kuupäeva. Seega vastupidi sellele, mis on ette nähtud 2003. aasta seaduse artikli 8 lõikes 2, ei saanud neis sisalduvat kirjalikku teavet ametlikult ja konkreetselt hagejale teatavaks teha enne nimetatud kuupäevi.

204 Teiselt poolt tuleb ka tõdeda, et kuuest PERist mõned puudutasid tööperioode, mis olid hõlmatud mitme tähtajalise lepinguga, mistõttu 2003. aasta seaduse artikli 8 lõikes 2 ette nähtud teavitamiskohustust ei saanud sellega ilmselgelt täita, kui pikendati iga teist kuni üheksandat tähtajalist lepingut. Nii on see näiteks neljanda PERiga, mis puudutas ajavahemikku 15. juunist 2012 kuni 14. juunini 2013, kusjuures tegemist on ajavahemikuga, mis oli hõlmatud kuuenda, seitsmenda ja kaheksanda tähtajalise lepinguga. Seega ei ole hagejale ilmselgelt kirjalikult teatatud objektiivsetest alustest, mis õigustaksid talle tehtud ettepanekut sõlmida seitsmes ja kaheksas tähtajaline leping.

205 Mis puudutab veel kuut PERi, siis on küll tõsi, et teine PER, mis puudutab ajavahemikku 15. oktoobrist 2010 kuni 20. juulini 2011, sisaldas märget „missiooni lõppemise kuupäev hetkeseisuga: 14. oktoober 2011“. Siiski on see teave väär. Nimelt pikendati teise PERi allkirjastamise kuupäeval, see tähendab 8. augustil 2011, nagu nähtub eespool punktist 160, alates otsuse 2010/322 vastuvõtmisest missiooni volituste kehtivust 14. juunini 2012. Nagu nähtub eespool punktidest 162 ja 172, vastas 14. oktoober 2011 nii selle ajavahemiku lõppemisele, mida hõlmasid kulude katmiseks kindlaks määratud lähtesummad, kui ka sel ajal ametis olnud missiooni juhi volituste lõppemisele.

206 Eeltoodud kaalutlustest nähtub, et lisaks sellele, et puudub ammendav teave teise kuni kümnenda tähtajalise lepingu pikendamise kohta, oli neid puudutav teave, millele tugineb Eulex Kosovo missioon, teatud mõttes mitmeti mõistetav või isegi vale, mistõttu ei vastanud see 2003. aasta seaduse artikli 8 lõikes 2 toodud eelneva teavitamise konkreetsetele nõuetele.

207 Järelikult on põhjendatud hageja väide 2003. aasta seaduse artikli 8 lõike 2 sätete rikkumise kohta.

208 Mis puudutab seevastu õigeid ja õiglaseid järeldusi, mis tuleb sellest rikkumisest teha 2003. aasta seaduse artikli 8 lõike 4 alusel, siis tuleb meenutada, et liidu kohtutes toimuvat menetlust reguleerivatest eeskirjadest, eelkõige Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artiklist 21 ning kodukorra artiklist 76 ja artikli 84 lõikest 1 tuleneb, et vaidluse määravad kindlaks ja piiritlevad põhimõtteliselt pooled ning liidu kohus ei või teha otsust *ultra petita* (vt 17. septembri 2020. aasta kohtuotsus Alfamicro *vs.* komisjon, C-623/19 P, ei avaldata, EU:C:2020:734, punkt 40 ja seal viidatud kohtupraktika). Täpsemalt, kui Üldkohtu poole on ELTL artikli 272 alusel pöördutud kui lepingu üle otsustava kohtu poole, peab ta otsuse tegema üksnes vaidluse poolte poolt kindlaks määratud õiguslikus ja faktilises raamistikus (vt 17. septembri 2020. aasta kohtuotsus Alfamicro *vs.* komisjon, C-623/19 P, ei avaldata, EU:C:2020:734, punkt 41 ja seal viidatud kohtupraktika).

209 Nagu on ära toodud eespool punktis 197, märkis hageja käesolevas asjas osas, milles ta viitab 2003. aasta seaduse artikli 8 sätete rikkumisele, ühelt poolt sõnaselgelt, et ta taotleb tähtajaliste lepingute ümberkvalifitseerimist tähtajatuks lepinguks, mille see rikkumine iseenesest kaasa tooks. Teiselt poolt tuletas ta selgelt meelde, et tema kahju hüvitamise nõue, mis on seotud tema töösuhte õigusvastase lõppemisega, põhineb 2003. aasta seaduse artikli 9 alusel tema lepingulise suhte ümberkvalifitseerimisel missioonidega, kelle juures ta järjestikku töötas. Eespool punktides 199 ja 200 esitatud kaalutlustest nähtub siiski, et sellist ümberkvalifitseerimise nõuet ei saa rahuldada üksnes 2003. aasta seaduse artikli 8 rikkumise alusel. See on nii seda enam, kui vastavalt 2003. aasta seaduse artiklile 9 olid käesolevas asjas olemas objektiivsed alused, et sõlmida üksteist järjestikust tähtajalist lepingut, nagu on järeldatud eespool punktis 188.

210 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb jätta rahuldamata nõue kvalifitseerida järjestikused tähtajalised lepingud ümber tähtajatuks lepinguks.

b) Nõue hüvitada kogu lepinguline kahju

211 Hageja nõue hüvitada esimeses nõudes toodud lepinguline kahju põhineb tähtajaliste lepingute ümberkvalifitseerimisel üheks tähtajatuks lepinguks, kuna kostjad kuritarvitasid järjestikuseid tähtajalisi lepinguid ning rikkusid Belgia või Iiri õiguse alusel kohaldatavaid lepingu vorminõudeid. Sellega seoses ta väidab, et rikutud on sotsiaalseid õigusi, mis tal oleks pidanud olema tähtajatu lepingu alusel tööle võetud töötajana, eelkõige sotsiaalkindlustuse ja pensioni, kuid ka teavitamise, konsulteerimise, etteteatamise ja lepingu lõpetamise valdkonnas. Hageja palub seega tagasiulatuvalt ennistada kõik õigused, mis tal oleks pidanud olema sellise lepingu sõlmimise tõttu.

212 Kostjad vaidlevad hageja argumentidele vastu.

213 Sellega seoses tuleb esiteks märkida, et vastavalt eespool punktides 82 ja 188 tehtud järeldusele tuleb tagasi lükata väide, et Eulex Kosovo missioon on väidetavalt kuritarvitanud tähtajalist lepingut ning sellest tulenevalt ka hageja ja Eulex Kosovo missiooni ning seetõttu ka kahe esimese missiooni vahel, kellele on viidatud eespool punktides 1 ja 2, sõlmitud lepingulise suhte tähtajatuks lepinguks ümberkvalifitseerimise nõuet.

214 Teiseks, nagu nähtub eespool punktidest 189–195, heidab hageja Eulex Kosovo missioonile ekslikult ette üheteistkümne tähtajalise lepingu sõlmimise vorminõuete ja töötaja teavitamist käsitlevate normide rikkumist ning väidab seega, et need lepingud on kehtetud põhjusel, et tema nõusolek oli õigusvastane.

215 Järelikult tuleb hageja esimese nõude raames esitatud nõue hüvitada lepinguline kahju põhjendamatuse tõttu rahuldamata jätta.

216 Arvestades eespool punktides 188 ja 215 tehtud järeldusi, tuleb esimeses nõudes esitatud nõuded põhjendamatuse tõttu rahuldamata jätta, ilma et oleks vaja teha otsust eespool punktis 74 toodud kostjate esitatud nõuete vastuvõetamatuse vastuväite kohta (vt selle kohta analoogia alusel 26. veebruari 2002. aasta kohtuotsus nõukogu *vs.* Boehringer, C-23/00 P, EU:C:2002:118, punkt 52, ning 1. detsembri 1999. aasta kohtuotsus Boehringer *vs.* nõukogu ja komisjon, T-125/96 ja T-152/96, EU:T:1999:302, punktid 143 ja 146).

2. Esimese võimalusena esitatud nõue lepinguvälise kahju hüvitamiseks (teine nõue)

217 Mis puudutab teist nõuet, mis on samuti esitatud esimese võimalusena, siis palub hageja Üldkohtul sisuliselt tuvastada ühelt poolt, et kuna nõukogu, komisjon ja Euroopa välisteenistus otsustasid liidu rahvusvaheliste missioonide teenistuses töötamise ajal võtta ta tööle rahvusvahelise tsiviilisikkoosseisu liikmena lepingu alusel, mitte ajutise teenistujana teenistustingimuste alusel, siis on nad rikkunud erinevaid õigusnorme, eelkõige aluslepingu teatud sätteid, ning nad on teda kohelnud diskrimineerivalt. Teiselt poolt, arvestades erinevat rahalist ja seadusjärgset kahju, mida see õigusvastane tegevus talle tekitas, palub hageja mõista neilt kolmelt kostjalt välja hüvitis summas, mille pooled määravad kindlaks Üldkohtu määratud tähtaja jooksul.

218 Nõukogu, komisjon, Euroopa välisteenistus ja Eulex Kosovo missioon vaidlevad hageja argumentidele vastu. Lisaks viitavad komisjon ja Euroopa välisteenistus oma seisukohtades teisele menetlust korraldavale meetmele antud hageja vastuse kohta, mille kohaselt teise nõude alusel esitatud kahju hüvitamise nõue põhineb ELTL artiklil 268 ja artikli 340 teisel lõigul, et see nõue on vastuvõetamatu.

219 Kõigepealt tuleb meenutada, et nagu on tõdetud eespool punktis 60, tugineb esimese võimalusena esitatud teine nõue ELTL artiklite 268 ja 340 sätetele ning selle eesmärk on saada nõukogult, komisjonilt ja Euroopa välisteenistuselt hüvitist lepinguvälise kahju eest, mis hagejale tekitati missioonide rahvusvahelise tsiviilisikkoosseisu liikmena töölevõtmise sellise poliitika tõttu, mida nad rakendasid.

220 Esimese võimalusena leiab Üldkohus, et vaatamata sellele, et komisjon ja Euroopa välisteenistus väidavad, et teine nõue on vastuvõetamatu, tuleb menetlusökonoomia ja korrakohase õigusemõistmise huvides, selleks et anda põhimenetluse pooltele teise nõude kohta lõplik ja tarvilik vastus, analüüsida selles esitatud sisulist nõuet vastavalt eespool punktis 79 viidatud kohtupraktikale.

221 Sellega seoses tuleb täheldada, et ELTL artikli 340 teise lõigu kohaselt „heastab liit [lepinguvälise vastutuse korral] kõik oma institutsioonide või oma teenistujate poolt ülesannete täitmisel tekitatud kahjud vastavalt liikmesriikide seaduste ühistele üldprintsiipidele“. Väljakujunenud kohtupraktikast ilmneb, et institutsioonide õigusvastase tegevuse puhul on liidu lepinguvälise vastutuse tekkimise eeldus ELTL artikli 340 teise lõigu tähenduses see, et samal ajal on täidetud teatavad tingimused: institutsioonidele etteheidetava tegevuse õigusvastasus, kahju tegelik

tekkimine ning põhjuslik seos selle tegevuse ja viidatud kahju vahel (vt 9. septembri 2008. aasta kohtuotsus FIAMM jt *vs.* nõukogu ja komisjon, C-120/06 P ja C-121/06 P, EU:C:2008:476, punkt 106 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 25. novembri 2014. aasta kohtuotsus Safa Nicu Sepahan *vs.* nõukogu, T-384/11, EU:T:2014:986, punkt 47).

222 Need tingimused on kumulatiivsed. Sellest tuleneb, et kui üks neist tingimustest ei ole täidetud, tuleb hagi jätta tervikuna rahuldamata, ilma et oleks vaja analüüsida teisi tingimusi (vt selle kohta 7. detsembri 2010. aasta kohtuotsus Fahas *vs.* nõukogu, T-49/07, EU:T:2010:499, punkt 93, ja 17. veebruari 2012. aasta kohtumäärus Dagher *vs.* nõukogu, T-218/11, ei avaldata, EU:T:2012:82, punkt 34).

223 Liidu institutsioonidele etteheidetava tegevuse õigusvastasuse tingimus nõuab, et esineks isikutele õigusi andva õigusnormi piisavalt selge rikkumine (vt selle kohta 30. mai 2017. aasta kohtuotsus Safa Nicu Sepahan *vs.* nõukogu, C-45/15 P, EU:C:2017:402, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika).

224 Käesoleval juhul tuleb seoses õigusnormide, eelkõige esmase õiguse väidetava rikkumisega esimesena tõdeda, et hageja viitab ilma konkreetseid sätteid täpsustamata hagiavalduse 63. joonealuses märkuses väljavõttele liidu üldist materiaalõigust puudutavast teosest, kus on tehtud viide EÜ artiklitele 39 ja 42. Olgu aga märgitud, et need sätted sisalduvad EÜ asutamislepingu kolmanda osa „Ühenduse poliitika“ III jaotise „Isikute, teenuste ja kapitali liikumine“ 1. peatükis „Töötajad“ ning et tagatakse töötajate liikumisvabadus liidu piires (ELTL artikkel 75 (varem EÜ artikkel 39)). ELTL artikli 48 (varem EÜ artikkel 42) kohaselt võtab seadusandja sotsiaalkindlustuse valdkonnas meetmeid, mis on vajalikud töötajate liikumisvabaduse tagamiseks. Kuna käesolevas asjas kõne all olev töösuhe sõlmiti ja seda täideti eranditult väljaspool liidu territooriumi, ei puuduta käesolev kohtuasi kuidagi seda, kuidas hageja kasutas oma õigust vabalt liikuda töötajana, mistõttu väide, et diskrimineerimine kolme esimese kostja poolt „on vastuolus [asutamislepinguga]“, on ilmselgelt põhjendamatu.

225 Teisena, mis puudutab etteheidet, et nõukogu, komisjon ja Euroopa välisteenistus on võimu kuritarvitanud, siis väidab hageja sisuliselt, et nad kehtestasid ja kasutasid missioonide töötajate töölevõtmise süsteemi, rikkudes esmase õiguse sätteid. Lisaks kinnitab ta, et institutsioonid teadsid õiguslikest, rahalistest ja maine kahjustamise ohtudest, mis tekkisid erinevate ÜVJP missioonide ja rahvusvahelise tsiviilisikkooseisu liikmete vahel sõlmitud lepingutega. Sellega seoses viitab hageja ühelt poolt 2012. aasta tegevusaruandele, mille koostas komisjoni välispoliitika vahendite talitus („Service for Foreign Policy Instruments“), ja teiselt poolt dokumentidele, mille välissuhete nõunike töörühm (RELEX) oli koostanud nõukogule.

226 Sellega seoses olgu märgitud, et ELL artikli 28, mis asendas seda muutes EL asutamislepingu artikli 14 Eulex Kosovo missiooni loomise ajal kehtinud redaktsioonis (vt eespool punkt 158), lõike 1 esimeses lõigus on ette nähtud, et kui rahvusvaheline olukord nõuab liidult operatiivset tegutsemist, võtab nõukogu vastu vajalikud otsused, milles määratakse kindlaks nende eesmärgid, ulatus, liidule kättesaadavaks tehtavad vahendid, vajaduse korral nende kestus ja rakendamise tingimused. Seega tuleb tõdeda, et ÜVJP konkreetses raamistikus on nõukogu ülesanne otsustada liidule kättesaadavaks tehtud vahendite ja liidu asjaomase operatiivtegevuse raames vastuvõetavate otsuste rakendamise tingimuste üle. Kuna see säte ei näe ette ühtegi piirangut selles nimetatud vahendite osas, tuleb asuda seisukohale, et need puudutavad muu hulgas nimetatud operatiivtegevusele kättesaadavaks tehtud personaliressursse.

227 Nende ÜVJP kohta käivate erisätete alusel, mis sisaldusid juba EL asutamislepingu 2008. aastal kehtinud redaktsiooni artiklis 14, nägi nõukogu ühismeetme 2008/124 artikli 9 lõikes 3 ette, et Eulex Kosovo missioon võib vajaduse korral võtta lepingulisel alusel tööle ka rahvusvahelise tsiviilisikkoosseisu liikmeid ja kohaliku isikkoosseisu liikmeid. Mis puudutab rahvusvahelise tsiviilisikkoosseisu liikmete teenistustingimusi, siis otsustas nõukogu kõigepealt, nagu nähtub ühismeetme 2008/124 esialgse redaktsiooni artikli 10 lõikest 3, et „[r]ahvusvahelise […] tsiviilisikkoosseisu liikmete töötingimused ning õigused ja kohustused sätestatakse missiooni juhi ja isikkoosseisu liikme vahelises lepingus“. See säte jäi muutumatuks kuni otsuse 2014/349 vastuvõtmiseni, millega seda muudeti, et võtta arvesse Eulex Kosovo missioonile õigusvõime andmist vastavalt artiklile 15a, mis lisati ühismeetmesse 2008/124. Nii väljendub see säte sellest ajast peale lepingutes, mis on sõlmitud Eulex Kosovo missiooni ja töötajate vahel.

228 Eeltoodud kaalutlustest nähtub, et esmase õiguse sätete alusel, mis puudutavad konkreetselt ÜVJPd, kehtestati Eulex Kosovo missiooni reguleerivate materiaalõigusnormidega sõnaselgelt õiguslik alus, mis võimaldab missiooni juhil ja seejärel missioonil lepingulisel alusel tööle võtta rahvusvahelise tsiviilisikkoosseisu liikmeid.

229 Lisaks tugineb hageja asjatult ühelt poolt 2012. aasta tegevusaruandele, mille koostas komisjoni välispoliitika vahendite talitus ning mis sisaldab ettepanekut kohaldada teenistustingimusi ÜVJP missioonide lepingulistele töötajatele, kusjuures see ettepanek tehti selleks, et „vältida õiguslikke, rahalisi ja maine kahjustamise ohte“, ning teiselt poolt dokumentidele, mille RELEX oli koostanud nõukogule ja mis sisaldasid ettepanekuid uue õigusliku raamistiku kohta, mis on kohaldatav rahvusvahelise tsiviilisikkoosseisu liikmetele. Isegi kui eeldada, et selliste ettepanekute olemasolu on tõendatud, tuleb tõdeda, et hageja ei tõenda, kuidas asjaolu, et neid ei kasutatud, on iseenesest isikutele õigusi andva õigusnormi piisavalt selge rikkumine.

230 Teisena, mis puudutab võrdse kohtlemise ja diskrimineerimiskeelu põhimõtete väidetavat rikkumist, siis esiteks väidab hageja ekslikult, et Eulex Kosovo missiooni erinevate lepinguliste töötajate vahel esines diskrimineerimine, kuna kohaldati erinevaid riigisiseseid õigusi, millele viitavad teatisest K(2009) 9502 tulenevad lepingusätted. Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt nõuab võrdse kohtlemise põhimõte, et võrreldavaid olukordi ei koheldaks erinevalt ja erinevaid olukordi ei koheldaks ühtemoodi, välja arvatud juhul, kui selline kohtlemine on objektiivselt põhjendatud (vt 10. oktoobri 2013. aasta kohtuotsus Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, punkt 30 ja seal viidatud kohtupraktika). Seda kohtupraktikat arvestades tuleb asuda seisukohale, et vaatamata asjaolule, et rahvusvahelise tsiviilisikkoosseisu liikmed sõlmisid individuaalselt oma lepingud Eulex Kosovo missiooniga, koheldakse neid töötajaid samadel tingimustel, mis on neid puudutavates lepingutes ühtemoodi sõnastatud (vt selle kohta 30. septembri 2014. aasta kohtumäärus Bitiqi jt *vs.* komisjon jt, T-410/13, ei avaldata, EU:T:2014:871, punkt 35). Järelikult tuleb see väide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

231 Teiseks väidab hageja samuti ekslikult, et talle tekitati kahju ebavõrdse kohtlemise ja diskrimineerimise tõttu võrreldes tema Euroopa kolleegidega, kes töötavad teenistustingimustega hõlmatud teenistujate staatuses, kusjuures see staatus oleks tulnud tema arvates talle anda Euroopa välisteenistuses töötava töötajana, lisades, et vastavalt otsusele, millega loodi ECMM, ei tohtinud töötajaid tööle võtta muul viisil kui „Euroopa töötajatena“.

232 Ühelt poolt, nagu nähtub eespool punktidest 224–230, ei rikkunud seadusandja õigusnormi, kui ta nägi Eulex Kosovo missiooni reguleerivates õigusnormides ette õigusliku aluse, mis võimaldab missiooni juhil ja seejärel missioonil lepingulisel alusel tööle võtta rahvusvahelise tsiviilisikkoosseisu liikmeid. Teiselt poolt, mis puudutab väidet, et ECMMi asutamise otsusest

nähtub, et töötajaid ei tohi võtta tööle muul viisil kui „Euroopa töötajatena“, siis tuleb tõdeda, et hageja ei esita ei nimetatud otsust ega mingit teavet selle väite toetuseks. Igal juhul tuleb tõdeda, et 13. juulil 1991 Belgradis allkirjastatud vastastikuse mõistmise memorandumis, millega loodi ECMM, mis hiljem nimetati ümber EUMMiks, ei ole sätet, mis tõendaks, et Eulex Kosovo missiooni juurde võeti seejärel lepingulised töötajad tööle õigusvastaselt.

233 Kolmandana viitab hageja asjatult ühelt poolt Tribunal du travail francophone de Bruxelles'i (Brüsseli prantsuskeelne töökohus, Belgia) 30. juuni 2014. aasta kohtuotsusele RG nr 12/3600/A ja teiselt poolt 5. oktoobri 2004. aasta kohtuotsusele Sanders jt *vs.* komisjon (T-45/01, EU:T:2004:289), näitamaks mitte ainult seda, et on olemas „mitte Euroopa“ lepingutest tuleneva diskrimineerimise probleem, vaid ka illustreerimaks sellest Euroopa institutsioonidele tulenevaid finantstagajärgi.

234 Esiteks ei esita hageja põhjuseid, miks need kaks otsust võiksid käesoleval juhul põhjendada kahju hüvitamise nõuet, mis on esitatud teises nõudes.

235 Teiseks, mis puudutab Tribunal du travail francophone de Bruxelles'i (Brüsseli prantsuskeelne töökohus) 30. juuni 2014. aasta kohtuotsust RG nr 12/3600/A, siis tuleb tõdeda, et selles kohtuotsuses käsitletud vaidlus puudutas asjaolusid, millel ei olnud nähtavat asjakohast seost käesoleva asja asjaoludega. Nimelt puudutas see vaidlus esimese võimalusena nõuet hüvitada Eulex Kosovo missioonis töötava rahvusvahelise tsiviilisikkoosseisu töötaja tähtajalise lepingu lõpetamisega tekitatud kahju pärast seda, kui viimase leping öeldi raskete üleastumiste tõttu üles. Tribunal du travail francophone de Bruxelles (Brüsseli prantsuskeelne töökohus) leidis selles kohtuotsuses aga, et kõnealune tööleping lõpetati enne tavalist lepingu lõppemist ning mitte seetõttu, et esines tõsine põhjus, töövõimetus või vääramatu jõud, ning see on vastuolus kohaldatavate Prantsuse tööõigusnormidega, mistõttu tuleb hagejale kahju hüvitada. Seega, kuna apellant ei täpsusta, millised järeldused tuleb teha sellest otsusest, ei ole Üldkohtul võimalik neid kindlaks teha.

236 Mis puudutab ka 5. oktoobri 2004. aasta kohtuotsust Sanders jt *vs.* komisjon (T-45/01, EU:T:2004:289), millele hageja samuti tugineb, siis sellest tulenevat juhist ei saa üle kanda käesolevale juhtumile analoogia alusel. Nimelt tõdes Üldkohus selle kohtuotsuse punktis 142, et jättes hagejatele pakkumata ajutise teenistuja lepingu – rikkudes selle ühisettevõtte põhikirja, kelle juures nad töötasid –, eiras komisjon oma halduspädevust teostades õigust, mis on huvitatud isikutel nimetatud põhikirja kohaselt. Käesolevas asjas ei ole hageja aga tõendanud, et tal oli liidu õigusnormide kohaselt õigus olla tööle võetud eespool punktides 1–3 nimetatud missioonide juurde teenistustingimuste normide kohaselt (või samaväärse staatusega).

237 Kõiki eespool punktides 224–236 esitatud kaalutlusi arvestades tuleb tõdeda, et hageja ei ole tõendanud talle õigusi andva mis tahes õigusnormi piisavalt selget rikkumist.

238 Kuna üks liidu lepinguvälise vastutuse tekkimise kumulatiivsetest tingimustest ei ole täidetud, tuleb teises nõudes esitatud kahju hüvitamise nõue jätta põhjendamatuse tõttu rahuldamata, ilma et oleks vaja vastavalt eespool punktis 216 viidatud kohtupraktikale teha otsust selle nõude vastuvõetamatuse kohta, millele on viidatud eespool punktides 74 ja 218 ning mille on esitanud kostjad.

3. Teise võimalusena esitatud nõue lepinguvälise kahju hüvitamiseks (kolmas nõue)

239 Teise võimalusena, juhul kui Üldkohus peaks lükkama tagasi tema kahes esimeses nõudes esimese võimalusena esitatud nõuded, esitab hageja kahju hüvitamise nõude, mis tugineb „Euroopa institutsioonide“ lepinguvälisele vastutusele. Ta väidab, et kostjad rikkusid talle peale sunnitud lepingulise suhte raames õiguskindluse, omandatud õiguste kaitse ja õiguspärase ootuse kaitse põhimõtteid, õigust heale haldusele, halduse läbipaistvuse põhimõtet ning hoolsuspõhimõtet, üksikisikute kaitse põhimõtet ja Euroopa hea halduse tava eeskirja. Ta väidab, et kui esimese võimalusena esitatud kaks esimest nõuet tuleb jätta vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata või põhjendamatuse tõttu tagasi lükata, tõendab see, et kostjad on rikkunud neid põhimõtteid, õigust ja kohustust ning seda eeskirja. Nimelt oleks sellisel juhul tal olnud „võimatu kindlaks teha, millised õigused nende lepingute suhtes kehtivad ning mis aja jooksul ja mil määral võis neile õigustele või nende rikkumistele tugineda“. Seetõttu väidab ta, et kui Üldkohus jätab esimese võimalusena esitatud kaks esimest nõuet vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata või need põhjendamatuse tõttu tagasi lükkab, tekitaks see talle kahju, mille suuruseks ta hindab 150 000 eurot.

240 Oma seisukohtades kostjate esitatud vastuvõetamatuse vastuväidete kohta kinnitab hageja, et hagiavaldusest nähtub selgelt, et teise võimalusena taotleb ta põhiõiguste rikkumist silmas pidades institutsioonide lepinguvälise vastutuse tuvastamist. Ta leiab, et tal ei ole võimalik üksikasjalikumalt selgitada, milliseid tema õigusi on rikutud, kuna sellist rikkumist saab tuvastada vaid juhul, kui Üldkohus jätab rahuldamata esimese võimalusena kahes esimeses nõudes esitatud nõuded. Neid käesoleva kohtuasja eripäraseid asjaolusid ja sellele kohaldatavat õiguslikku raamistikku tuleb võtta arvesse, et hinnata, kas on järgitud kodukorra artikli 76 sätteid. Samadel põhjustel, mis on esitatud teise nõude kohta, leiab hageja, et Euroopa Liidu Kohus on pädev tegema otsust kolmanda nõude kohta. Arvestades, et loodud õiguslik raamistik ei ole selge, järjepidev ega ettenähtav, ei saa komisjon hagejale ette heita, et ta ei määranud kindlaks vastutuse vastavat osa iga institutsiooni puhul, keda puudutab kolmas nõue.

241 Juhul kui kolmas nõue tunnistatakse vastuvõetavaks, millele nõukogu, komisjon ja Euroopa välisteenistus vaidlevad vastu hageja argumentides väidetud selguse puudumise tõttu, paluvad nad jätta selle nõude põhjendamatuse tõttu rahuldamata.

242 Üldkohus leiab, et tuleb analüüsida kolmanda nõude raames esitatud lepinguvälise kahju hüvitamise nõude vastuvõetavust.

243 Sellega seoses olgu meenutatud, et Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 21 esimese lõigu kohaselt koosmõjus artikli 53 esimese lõigu ja kodukorra artikli 76 punktiga d tuleb hagiavalduses märkida hagi ese ning ülevaade fakti- ja õigusväidetest. Need peavad olema märgitud piisavalt selgelt ja täpselt, et kostja saaks valmistuda enda kaitsmiseks ja Üldkohus saaks vajaduse korral teha asjas otsuse täiendavate andmeteta. Õiguskindluse ja hea õigusemõistmise tagamiseks peavad selleks, et hagi oleks vastuvõetav, selle aluseks olevad peamised õiguslikud ja faktilised asjaolud kas või kokkuvõtlikult, ent seostatult ja arusaadavalt tulenema hagiavalduse tekstist endast. Nende nõuete täitmiseks peavad väidetavalt liidu institutsiooni tekitatud kahju hüvitamist taotlevas hagis olema märgitud andmed, mis võimaldavad teha kindlaks hageja poolt institutsioonile etteheidetava käitumise, põhjused, mille tõttu hageja arvates esineb põhjuslik seos selle käitumise ja talle väidetavalt tekkinud kahju vahel, ning selle kahju olemus ja ulatus (vt 2. märtsi 2010. aasta kohtuotsus Arcelor *vs.* parlament ja nõukogu, T-16/04, EU:T:2010:54, punkt 132 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 5. oktoobri 2015. aasta kohtumäärus Grigoriadis jt *vs.* parlament jt, T-413/14, ei avaldata, EU:T:2015:786, punkt 30).

244 Olgu aga märgitud, et isegi tervikuna võttes ei võimalda hagiavaldus nõutava selgus- ja täpsusastmega tuvastada piisavalt otsest põhjuslikku seost kostjate poolt väidetavalt toime pandud rikkumiste ja kahju vahel, mida hageja väidab kolmandas nõudes esitatud kahju hüvitamise nõude raames.

245 Sisuliselt viitab hageja kahjule, mis tuleneb sellest, et Üldkohus jättis rahuldamata tema kaks esimest nõuet, mis olid esitatud esimese võimalusena. Tema nõue, et kostjate lepinguväline vastutus tekiks ELTL artiklite 268 ja 340 alusel, on seotud nimetatud kahjuga.

246 Seega, kuigi hageja põhjendab oma kahju hüvitamise nõuet Üldkohtu tegevusega, et iseloomustada väidetavat kahju, väidab ta, et kostjatel on tekkinud lepinguväline vastutus sisuliselt nende väidetava õigusvastase tegevuse tõttu, mida ta heidab ette kahes esimeses nõudes, mis tekitas talle lepingulise või lepinguvälise kahju. Neil asjaoludel jääb Üldkohtule arusaamatuks, kuidas võiks tema otsus jätta esimese võimalusena esitatud kaks esimest nõuet põhjendamatuse tõttu rahuldamata tekitada hagejale kahju, mis on omistatav kostjatele.

247 Sellest järeldub, et teise võimalusena esitatud kolmas nõue ei vasta kodukorra artikli 76 punktis d ette nähtud nõuetele ning tuleb seega jätta läbi vaatamata ilmselge vastuvõetamatuse tõttu, kuna kolmas nõue ei ole selge (vt eespool punktid 73 ja 241).

248 Eespool punktides 216, 238 ja 247 esitatud kaalutlustest tuleneb, et kuna esimene ja teine nõue tuleb jätta rahuldamata põhjendamatuse tõttu ning kolmas nõue vastuvõetamatuse tõttu, tuleb hagi tervikuna jätta rahuldamata, ilma et oleks vaja teha otsust teiste kostjate esitatud vastuvõetamatuse vastuväidete kohta vastavalt eespool punktis 216 viidatud kohtupraktikale.

V. Kohtukulud

249 Vastavalt Üldkohtu kodukorra artiklile 219 otsustab Üldkohus pärast tühistamist ja tagasisaatmist tehtud lahendis nii tema menetluse kui ka Euroopa Kohtu apellatsioonimenetlusega seotud kohtukulude üle.

250 Kodukorra artikli 134 lõike 1 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.

251 Üldkohtu kodukorra artikli 134 lõike 3 kohaselt jäävad kummagi poole kohtukulud tema enda kanda, kui osa nõudeid rahuldatakse ühe poole, osa teise poole kasuks.

252 Apellatsioonimenetluses tehtud kohtuotsuses otsustas Euroopa Kohus, et otsus kohtukulude kohta tehakse edaspidi. Seega peab Üldkohus käesolevas kohtuotsuses otsustama esiteks Üldkohtus algatatud menetlustega ja teiseks Euroopa Kohtu apellatsioonimenetlusega seotud kohtukulude üle vastavalt kodukorra artiklile 219.

253 Kuna kohtuasjas C-43/17 P on Euroopa Kohtus toimunud apellatsioonimenetluses kohtuvaidluse kaotanud kostjad, tuleb jätta nende kohtukulud nende endi kanda ja mõista neilt välja hageja kohtukulud, mis on seotud selle menetlusega ja menetlusega kohtuasjas T-602/15 Üldkohtus, mis eelnes apellatsioonkaebusele, ja seda alates vastuvõetamatuse vastuväidetest, mille nad esitasid vastavalt selles viimati nimetatud menetluses eraldi dokumentidega.

254 Kuna hageja on Üldkohtus kohtuasja uueks arutamiseks menetluses vaidluse kohtuasjas T-602/15 RENV sisuliselt kaotanud, tuleb tema kohtukulud, kaasa arvatud hagi esitamisega seotud kulud, jätta tema enda kanda ja mõista temalt välja kostjate kohtukulud, mis on seotud selle menetlusega.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (teine koda laiendatud koosseisus)

otsustab:

1. **Jätta hagi rahuldamata.**

2. **Jätta Euroopa Liidu Nõukogu, Euroopa Komisjoni, Euroopa välisteenistuse ja Eulex Kosovo missiooni kohtukulud nende endi kanda ning mõista neilt välja hageja kohtukulud, mis on seotud apellatsioonimenetlusega Euroopa Kohtus kohtuasjas C-43/17 P ja esialgse menetlusega Üldkohtus kohtuasjas T-602/15, ja seda alates vastuvõetamatuse vastuväidetest, mille kostjad vastavalt esitasid eraldi dokumentidega viimati nimetatud kohtuasjas.**

3. **Mõista Liam Jenkinsonilt välja kohtukulud, mis on seotud Üldkohtusse tagasisaatmise menetlusega kohtuasjas T-602/15 RENV, kaasa arvatud hagi esitamisega seotud kulud, ning kostjate kohtukulud, mis on seotud selle menetlusega.**

Van der Woude Tomljenović Schalin

Škvařilová-Pelzl Nõmm

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 10. novembril 2021 Luxembourgis.

Allkirjad

Sisukord

I. Vaidluse taust . . . 2

II. Menetlused Üldkohtus ja Euroopa Kohtus . . . 3

III. Nõuded . . . 5

IV. Õiguslik käsitlus . . . 7

A. Sissejuhatavad märkused . . . 7

1. Hagi õiguslik alus ja ese ning hageja kolm esimest nõuet . . . 7

2. Üldkohtu pädevus apellatsioonimenetluses tehtud kohtuotsuse järel . . . 11

B. Vastuvõetavus . . . 12

C. Sisulised küsimused . . . 13

1. Esimese võimalusena esitatud nõue kvalifitseerida lepinguline suhe ümber tähtajatuks lepinguks ja nõue hüvitada lepinguline kahju (esimene nõue) . . . 13

a) Nõue kvalifitseerida järjestikused tähtajalised lepingud ümber üheks tähtajatuks lepinguks . . . 13

1) Üheteistkümnele tähtajalisele lepingule kohaldatava õiguse kindlaksmääramine 14

i) Sissejuhatavad märkused . . . 15

ii) Asjaomasele lepingulisele suhtele kohaldatava riigisisese õiguse kindlaksmääramise reeglid . . . 16

iii) Sätte puudumine üheteistkümnes tähtajalises lepingus, mis võimaldaksid vahetult lahendada esimese nõude aluseks oleva vaidluse . . . 17

iv) Riigisisene materiaalõigus, mis on kohaldatav hageja ja Eulex Kosovo missiooni juhi vahel sõlmitud esimese üheksa tähtajalise lepingu suhtes . . 18

v) Riigisisene materiaalõigus, mis on kohaldatav hageja ja Eulex Kosovo missiooni juhi vahel sõlmitud kümnenda ja üheteistkümnenda lepingu suhtes . . . 20

2) Käesolevas asjas kohaldatav Iiri materiaaltööõigus, millega võetakse üle tähtajaliste lepingute raamkokkuleppe klausel 5 . . . 22

3) Iiri tööõiguse kohaldamine üheteistkümne tähtajalise lepingu tähtajatuks lepinguks ümberkvalifitseerimise nõudele . . . 23

b) Nõue hüvitada kogu lepinguline kahju . . . 35

2. Esimese võimalusena esitatud nõue lepinguvälise kahju hüvitamiseks (teine nõue) . . . 36

3. Teise võimalusena esitatud nõue lepinguvälise kahju hüvitamiseks (kolmas nõue) 40

V. Kohtukulud 41